

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

AÑO XII. — NUM. 212
SEPTIEMBRE 1945

LETO XII. — ŠTEV. 212
SEPTEMBER 1945

UNA CRUZ del tipo de las que hacían los indi-

Los Franciscanos fueron, junto con los jesuitas, los primeros civilizadores del Paraguay y del Norte argentino. Se destacó entre ellos San Francisco Solano, cuyos pasos han dejado huellas profundas en las provincias de La Rioja, Catamarca y Santiago del Estero.

Se destaca hoy el Rev. Fray Salvador Narváez actual Guardian de San Francisco, de Catamarca, famoso conocedor de antigüedades indias y director del museo arqueológico "Fray Mamerto Esquiú", de la misma ciudad. Se halla en exposición una cruz, obra de arte cristiano-indio del siglo XV.

En la actualidad las Misioneras Franciscanas Yugoslavas continúan en el Paraguay la obra de sus antecesores. Además del Colegio "Santa Inés" en Asunción, tienen a su cargo 4 misiones entre los indios del Chaco y del Norte paraguayo.

Slika nas spominja na Catamarco, kjer je bilo 300 let kulturno središče argentinskega severa. Bazilika sv. Frančiška, katere pročelje je videti na sliki spada k samostanu, ki je bil centralno bogoslovje severnih provinc skozi dve stoletji.

V Catamarki je bil posvečen za mašnika č. g. Jan Bureš, ki bo imel 26. avgusta novo mašo v baziliki sv. Frančiška v Bs. Airesu.

2. sept. pa bo opravil novomašno daritev tudi med nami na Paternalu (Av. del Campo) ob 10 uri.

Isti dan popoldne bomo imeli tudi slovenske pete litanie na Avalos 250.

Prihitite rojaki v obilnem številu v dokaz skupnega slovenskega bratstva z našimi severnimi slovanskimi brati.

PRIMERA MISA

El 2 de septiembre a las 10 hs. celebrará su primera Misa en la Basílica de San Francisco, en Buenos Aires, el Rev. P. JUAN BUREŠ, nacido en Bohemia, ordenado sacerdote en Catamarca para la diócesis de Santiago del Estero.

Para poner de manifiesto la fraternidad que une a eslovenos y checos ofrecerá una misa solemne para la colectividad eslovena el 2 de sept. a las 10 horas en Av. del Campo 1653.

ROMANJE V LUJAN

se bo vršilo 7. okt. s posebnim vlakom. Preskrbite si pravočasno vozne listke v predprodaji.

DUHOVNO ŽIVLJENJE

je mesečnik.

Uredništvo: Pasco 431

Urednik: Hladnik Janez.

Telefon 48 - 3361 (48 - 0095)

Kliči od 11—13 ure in po 8 uri zvečer.

Ob sredah in petkih ni doma.

Uprava: Paz Soldán 4924

Telefon 59 - 6413

Reg. Prop. intel. 155424

CERKVENI VESTNIK

26. AVG.: Nova maša č. g. Ivana Bureš ob 10 uri v cerkvi sv. Frančiška (Alsina y Defensa).

Ob 12 uri pri sv. Rozi za † Jožef Kovačič.

Molitve na Paternalu.

2. SEPT.: Maša na Paternalu ob 9.30 uri za † Jožef Mrevlje.

Ob 10 uri za † stariše Rojc.

Molitve na Paternalu.

9. SEPT.: Maša na Avellanedi za † Jožef Šeruga.

Pri sv. Rozi za † Jože in † Luisa Mervič.

Molitve se ne vrše.

16. SEPT.: Maša na Paternalu za † Viktor Kerševan (obl.).

Pri sv. Rozi ob 12 uri za † Marijo Ferfolja.

Molitve in shod bratovščine na Avellanedi.

22. SEPT.: Maša na Avellanedi za † Sabotin.

Pri sv. Rozi ob 12 uri za † Jožef Novotni.

Molitve na Paternalu.

30. SEPT.: Na Avellanedi ob 10 uri Nova maša.

Popoldne prireditev Duh. življenja v Salón Solis 252.

NOVA MAŠA bo na PATERNALU 2. sept. ob 10 uri. Imel jo bo č. g. Ivan Bureš.

DANIEL SKRK je prejel 9. avgusta duhovsko sukno v semenišču v Villa Devoto.

NA AVELLANEDI bo imel novo mašo č. g. MARIO PERKAT 30. sept. ob 10 uri.

POROČIL SE JE NINO FERLETIČ, doma iz Kostanjevice na Krasu z Rožo Alecci. Poroka je bila v cerkvi San Cayetano. Ženinova družina živi v Bahiji Blanki in so za to priliko prišli v Buenos Aires.

V Lanusu sta se poročila MARIJA GORZA in Nuncio Caruso.

BRATOVŠČINA ŽIVEGA ROŽNEGA VENCA

Shod in seja na AVELLANEDI 16. sept. Na PATERNALU 23. sept.

STOLETNICA

Letos je sto let, odkar je bil ustanovljen APOSTOLAT MOLITVE, ki goji posebno pobožnost do Srca Jezusovega. Stoletnica se bo praznovala z različni slovesnostmi, med katerimi bo največja slovesna posvetitev Kristusu Kralju, ki se bo vršila 28. okt. na Plaza Congreso.

Opozarjamo rojake, da se zanimate za to lepo ustanovo. Pozneje bomo o tem še poročali.

IZ UREDNIŠTVA IN UPRAVE

Nekateri rojaki so mnenja, da bi moralo D. Ž. zavzeti neko določeno politično smer v zadevi naše domovine. To mnenje je neupravičeno, ker D. Ž. ni nikak političen organ, temveč je kulturno in versko glasilo, katerega namen je služiti potrebam in koristim rojakov v Argentini. Prav gotovo pa ni nobena potreba Slovencev v tujini, da se med seboj ujedamo, zato D. Ž. služi giede domovin-

skih stvari le kot poročevalec, ki obvešča rojake o tem, kar se doma godi. Tudi ne prevzema odgovornosti za zanesljivost objavljenih vesti, ker te podaja take, kakršne dobi uredništvo; očitno tendenciozna poročila pa se ne upoštevajo.

Vsak ve, da neprijetnih vesti ne objavljamo z veseljem, toda dolžnost naša je, povedati tudi take stvari, ki niso prijetne, da je tako spolnjena naša poročevalska služba.

PRIREDITEV DUHOVNEGA ŽIVLJENJA

se bo vršila 30. sept. v dvorani Don Bosco, Solis 252, (poleg Pl. Congreso).

Vsak uvidenev rojak razume, da je naročnina D. Ž. mnogo nižja, kot je njen strošek, zato je treba pokriti primanjkljaj. V ta namen se vrši vsako leto velika prireditev, ki je vedno prav lep dogodek, ki zbere obilno Slovencev in tudi mnogo naših prijateljev.

Na sporedu je originalna igra "Snoparji na Krasu", resnična podoba iz slovenskega narodnega boja na Primorskem. Marsikje je bilo pozorišče podobnih dogodkov slovenske narodne zavesti in ljubezni do naroda in jezika.

Poleg izbranega petja in narodnih plesov bomo imeli spet prijetno igro že znanih fantov od sv. Rože.

Tudi komični filmi bodo storili svoje v splošno zadovoljnost.

Vršil se bo tudi bogat srečolov, za katerega prosimo dobitkov. Pošlite jih v Pasco 431, Paz Soldán 4924 in av. Fr. Belró 5388.

Poskrbite za vstopnice v predprodaji!

ZA TISKOVNI SKLAD

so prispevali nadalje:

Godina 2.—, Smerdelj 1.—, Gazvoda 1.—, Makše 1.—, Grandovec 1.—, Kores 1.—, Lazar 1.—, Premerl 1.—, Husu 1.—, Može 1.—, Macarol 1.—, Mihelj 1.—, Rijavec 1.—, Uršič 3.—, Guštin 1.—, Germek 1.—, Malnar 1.—, Gerqolet 1.—, Maurič 3.—, Žerjal 1.—, Car 3.—, Peršič 3.—, Poberai 3.—, Kandus 1.—, Bitežnik 1.—, Šuklje 2.—, Mahnič 1.—, Vuča 2.—, Mislej 1.—, Planinšek 1.—, Žnidaršič 1.—, Brainik 3.—, Uršič 1.—, Lozar 1.—, Smerdelj 3.—, Zorzut 3.—, Vovk 1.—, Hlasnek 2.—, Metilkovec 4.—, Poljak 1.—, Brezovar 1.—, Čerin 1.—, Herakovič 1.—, Sever 3.—, Košir 1.—, Mozetič 1.—, Mučič 1.—, Globokar 1.—, Rijavec 1.—, Kandus 2.—, Neimenovani in manjši zneski 5.50.

Prosimo nadaljnjih prispevkov.

Nekateri naročnik so že na zaostanku! Prosimo da poskrbite za ureditev računa.

Ker je g. Hladnik obolel na nogi in ima predpisan počitek, zato bo moral izpustiti marsikatero pot; ne pričakujte torej z računom do tedaj, kadar pride on na obisk.

Pridite na prireditev 30. sept. ali pa ob priliki službe božje. Tudi ob priliki romanja v Lujan 7. okt. bo prilika zato.

"SLOVENSKI LIST"

bo v kratkem spet izšel pod starim imenom in pod novim vodstvom. Treba je urediti še nekatere podrobnosti. Tekom enega meseca bo že spet la mestu. List so prevzela društva: Slovenski Dom, Samopomoč in G.P.D.S. v Vili Devoto.

"VENECIJA JULIA"

Izšla je knjiga, ki obravnava v 20 stvarnih člankih naše Primorje in s stvarnimi doloczi prepriča, bralca, da je Primorsko in Trst naše. Knjiga je pisana kasteljanško. Stane 2.— \$. Naročite jo lahko na D. Ž.

"YUGOSLAVIA EN FOTOS"

Izšla je II. izdaja te publikacije. Cena 3.— \$. Naročite jo na D. Ž.

LA VIDA ESPIRITUAL

Revista mensual.

Dirección: Pasco 431

U. T. 48 - 3361 y 0095

Director: P. Juan Hladnik

Administración: Paz Soldán 4924

U. T. 59 - 6413

Suscripción anual \$ 2.—.

LA IGLESIA EN YUGOSLAVIA

La actividad del gobierno yugoslavo para con la Iglesia Católica ha sido puesta de manifiesto en la audiencia concedida en Zagreb a una delegación del clero croata, presidida por el obispo auxiliar Mons. dr. Salis Saevis. El Mariscal Tito les dirigió, estas palabras: Alégrese al notar que vosotros, sacerdotes croatas, comprendéis el momento actual, demostrando vuestros deseos de colaborar en los esfuerzos de la Croacia federal yugoslava. Quiero expresar mi opinión personal acerca de la relación entre la Iglesia y la nación.

Como croata debo manifestar, que no estuve conforme con la actitud de una parte del clero católico, durante estos años duros, que nos costaron tantas víctimas. Soy sincero y por eso repito: no estuve contento. Pero no quiero decir que condenamos, o que condeno yo, al clero en general. Opino que Vosotros conocéis esa generación joven de los sacerdotes, que en oposición con los conservadores, siguió el ideal del gran obispo Strosmajer, el ideal yugoslavo.

Durante nuestra lucha nos guiamos en todo momento por la norma, de que la religión está profundamente arraigada en el pueblo que las relaciones entre el estado y la nación no pueden resolverse con los decretos, ya que soluciones arbitrarias siempre perjudican al bien común y nacional. Ateniéndonos a esta norma trataremos de buscar al problema la mejor solución. Por eso me interesa saber vuestra opinión sobre como solucionar la situación de la Iglesia católica en Croacia.

Yo personalmente opino que la iglesia debe de ser más estrechamente nacional. Os sorprende quizás mi insistencia sobre el carácter nacional, pero después de tanto sangre derramada y de tantas calamidades que sufrió el pueblo deseo que el clero católico se acerque al pueblo, mucho más de lo que lo hizo hasta ahora.

Destaco que yo no me atribuyo derechos de criticar a Roma, vuestra supremacía autoridad. No quiero eso. Pero insisto en que miro la situación con ojo crítico, pues esa autoridad daba siempre preferencia a los intereses italianos contra los nuestros. Por eso quisiera que se haga la iglesia croata más independiente, para lo que reúne todas las condiciones. Este es el punto fundamental, lo demás es secundario y no habrá dificultades en resolverlo. Así pienso yo y mis camaradas.

Nuestro deseo es formar una gran unión de los esclavos del sur en unión cordial con los demás esclavos. En ella habrá más ortodoxos que católicos. lo que significa que la relación mutua debe inspirarse en el ideal de acercamiento y de cooperación con los pueblos eslavos que tanto han sufrido a través de la historia por culpa de nuestra desunión, que en esta última guerra intentó llevarnos a la destrucción.

VEZ, KI NAJ NAS VSE DRUŽI

ODPRITE OČI!

V strahotni zmedi sedanjega človeštva, ki je razsekano na nebroj narodov, držav in stanov je pač najnujnejša potreba, da obstoja vsaj ena vez, katera naj druži vse človeštvo, ki naj dviga misli in želje ljudi čez stene in prepade, kateri ločijo človeštvo in razdirajo enotnost, katero naj bi tvorili vsi narodi kot bratski in katero naj bi sestavljali vsi ljudje kot otroci istega skupnega Očeta v nebesih.

Kakor je med otroci iste družine očetova oblast, katera iziavnava medsebojne spore in upostavi ogroženo slogo, tako je treba tudi med vsemi narodi najvišje oblasti, katera naj izgadi nesporazume, katere zbuja človeška slabost, zavist, pohlepnost, oholost in sovraštvo.

In katera naj bi bila tista sila, katera naj nad narodno prepirljivostjo obnavlja bratsko vez?

Ta naloga pristojna veri, katera dviga človeške misli nad nizkotne zemeljske stvari.

Neverni ljudje se rogajo veri in Bogu. To pa le zato, ker ne pomislijo, da je ravno nevera in nedoslednost v veri tisti najbolj osnovni vzrok, da je človeštvo tako globoko zapadlo strastem, da se kolje v medsebojnem sovraštvu za krpo zemlje, za premogovni rudnik ali za petrolejski vrelec, da trpi tudi sreča mirnega družinskega življenja.

ZAKAJ PA JE BOG TO DOPUSTIL

bi ugovarjal kdo. On, ki je vsemogočen, bi moral preprečiti take stvari, ki ljudi razdvajajo . . .

Ko bi človeško življenje bilo omejeno samo na to zemljo, samo na pot od zibelke do groba, potem bi seveda imeli prav tisti ljudje. Saj bi bilo nesmiselno življenje večnega spora in nemira! Neverni ljudje, kateri tajijo Boga, večnost in dušo, naj kar razložijo, kakšen smisel ima tako življenje! Toda verni pa razumemo, da je človekovo življenje na zemlji le delaven dan, da torej mora biti orošen z znojem in delom, ter prepleten s trpljenjem, kakor vlada navidezen nered okrog stavbe, ki je v delu . . . Vse polno raznega gradbenega materiala, ki le delovodja razume, zakaj ga ima in kje; le gradbenik ve, zakaj vse tisto tramovje in deske in odri in stroji, in stvari, katere se zde drugemu človeku le nekako napotje . . .

Podobno kot stavba v delu je človeško življenje na zemlji. Le tisti, kateri ima v rokah vse načrte preteklosti, sedanjosti in bodočnosti, ume vse zapletke življenja. Človekova pamet je pa tako omejena in še tako samoljubna, da nikdar ne vzame v račun pravic vseh soljudi, kateri imajo tudi svoje življenje naravnano v večnost . . . Kaj često tudi pozablja človek zakaj nam je Bog dal svobodno voljo. Vsakemu je dal gotove zmožnosti, telesne in duševne, in mu jih dal na svobodno porabo. Dane svobode Bog človeku ne skрати tudi tedaj ne, kadar jo zlorablja v lastno pogubo ali v škodo bližnjemu, razen v prav izjemnih slučajih.

Saj prav tisti zapletki življenja, kateri nastanejo iz človeške hudobije, so najbolj pomembni kot izkušnja za človekovo notranjo vrednost in za rast čednosti in dobrih del. V okolnostih, s katerimi je človek postavljen na težje preskušnje ima človek posebno priliko, da si zasluži "nadurno plačo" za večnost . . . da dokazuje svojo zvestobo postavi in udanost v božjo voljo tudi z žrtvijo.

Nad vsemi zmedami življenja, nad vso razdvojenostjo med posamezniki in v družinah ter med narodi in socialnimi sloji vlada postava skupnega nebeškega Očeta in nas čaka skupna domovina v večnosti, katero si moramo zaslužiti s tem, da smo vredni otroci nebeškega Očeta, ki daje soncu sijati na dobre in hudobne, ter dežju, da pada na pravične in krivične.

SKUPNA VEZ, KI NAJ DRUŽI

vse človeštvo in medsebojne razdore, je vera. Jezus Kristus je prišel, da nam razodene pravo vero in je ustanovil sveto Cerkev. Jasno je povedal, da je treba, da "bo ena čreda, en pastir", da se "morajo pridružiti tudi druge ovce, ki niso iz tega hleva, in bodo poslušale moj glas". Poslal je apostole, naj gredo po vsem svetu, učiti vse narode . . .

Sploh je ves evangelij polen besed, iz katerih je razvidno, da je Kristusova Cerkev postavljena zato, da naj vse narode združi na zemlji v eni veri in naj vse ljudi vodi proti večni sreči.

Bratje moji, kaj nas sedanost prebridka
Spreglejte! Odprite oči! [uči?

Spoznajte iz svežih dogodkov tako

[strahovitih,

Kako se Gospod drži načel vekovitih:

Kdor se v krvi napaja,

s krivičnim nasiljem naslaja,

komur merilo brebožna je strast,

NEIZPROSNO DRVI V SVOJO LASTNO

[PROPAST!

David Doktorič

Osnovna potreba vseh zemljanov je torej, da sodelujejo na kar najbolj izdaten način za vesoljnost ene vere in ene cerkve. Zato stori

ZLOČIN PROTI BOGU IN ČLOVEKU

vsak, kdor razdira univerzalnost ene vere in cerkve. Veliko razlag in modrovanja je zbudil brazilski odpadli škof Carlos Duarte Costa, kateri je ustanovil "Brazilsko katoliško cerkev". Najprej je sploh protislovje govoriti o brazilski "katoliški" cerkvi, ker "katoliška" pomeni, da je "vesoljna". Nobena "narodna stvar" ni vesoljna, ker je v njo omejena le na en narod . . . Sveta Cerkev pa ni omejena na nobeno mesto in na noben narod in kontinent in ne pleme, ker je postavljena zato, da vse ljudi vodi k zveličanju in da med vsemi ljudmi na zemlji postavlja bratstvo.

Drugič je pa misel narodne cerkve zločin proti skupni družini vseh narodov, ki smo vsi otroci istega nebeškega Očeta in je torej božja volja, da smo vsi združeni v eni veri.

Cerkev ima središče v Rimu, ki je obenem središče Italije. Toda to je le zato, ker nekje središče mora imeti. Ker ga je Sv. Peter postavil v Rimu, je tam, in ker ni bilo nobenega raloza, da bi ga iz Rima prenesli, je še vedno tam. Čas pa lahko prinese, da Rim ne bo več govoril po laško, ali pa tudi, da se središče krščanske vesoljne vere prenese kam drugam . . . Toda ostala bo pa vedno ista Cerkev Kristusova, katera je ustanovljena za vse ljudi.

Zakaj pa ni še združila vseh ljudi, bi kdo vpraševal. Zato, ker je "za ljudi" in "v rokah ljudi" in zato seveda tudi trpi pod posledicami človeške slabosti. Vsak čas pa je na delu tudi hudobni duh, ki se poslužuje človeške nečimernosti in nahuha. Tako se vedno dobi kak nevreden duhovnik, škof ali učenjak, kateri smatra svojo modrost za večjo, kot pa modrost svetega Duha, ki vodi Cerkev; ali pa podleže svoji človeški poželjivosti in raje kot da bi svoji prestopek priznal trmasto slepi druge in jih zavajajo v zmoto in odpad . . .

Eno je in ostane: Vera in Cerkev imata nalogo, da družita in izravnata razdore, katere seje človeška slabost in zato je največja hudobija tista, katera stremi za tem, da podkopava versko enotnost in universalnost. Nobena hudobija pa ne bo Cerkev vničila, ker jo varje Bog.

Vsaka zahteva po "narodnih cerkvah" je zločin proti slošnemu človeškemu občestvu, proti miru med narodi in proti večni sreči poedincev. Zato je dolžnost vsakega razumnega človeka, da odreče svoje sodelovanje vsakemu razdiranju enotnosti in vesoljnosti svete Cerkve in je dolžnost vsakega, da po svojih močeh sodeluje za izdatnost delovanja vere in Cerkve v družinskem in v javnem življenju.

UNA SOLA FAMILIA . . .

Muchos comentarios motivó lo sucedido con el obispo brasileño Carlos Duarte Costa, que hace seis años, llegó a conflicto con Roma. Más tarde siguió su apostasía y la consiguiente excomunión. Días pasados procedió el nombrado a la "creación de la Iglesia Católica Brasileña", registrándose el hecho con gran clamor y aplauso de los diarios indiferentes o contrarios a la Iglesia Católica.

Dada la ignorancia acerca de la organización de la Iglesia Católica Apostólica Romana, también entre los que se consideran sus buenos fieles parece necesario escribir algo sobre este tema tan discutido y tan mal comprendido.

Dos son los puntos principales que hemos de tocar en relación con el cisma del Dr. Carlos Duarte Costa, ya que son dos los puntos que quiere "reformular". Primero lo "católico" que significa "universal" que es la propiedad de la Iglesia de Jesucristo, pues para todos la estableció y por eso deja de ser "católica", cuando se limita a una nación.

El segundo punto es el celibato, pues también contra él va dirigida la lanza del Dr. Carlos Duarte Costa, reclamando para los sacerdotes el derecho de casarse, puesto que el sacerdote católico al ordenarse se compromete al celibato y a una vida casta para siempre. Infinitas voces ya, en la historia de la Iglesia, fué atacado el celibato y casi todos los herejes y cismáticos sentían las dificultades en este asunto.

Todas las cosas llevan marcada la descomposición en su propia naturaleza. El árbol crece, mientras actúa en él la fuerza vital; cuando aquella para, empieza la destrucción. — La casa se levanta entre actividades coordinadas a un plan concreto; construido, si se la descuida, no resistirá muchos años intacta . . . Hasta las mismas piedras, expuestas a la actuación del sol, agua y viento sufren la descomposición . . . Tan es así, que no hay ningún progreso constructivo sin fuerza organizadora que lo impulse, pues por su tendencia natural, gravita todo hacia su destrucción.

La misma ley rige también al hombre: no solo en su cuerpo sino también en su parte espiritual. ¡Bien sabido es el trabajo que dan los niños para formar de ellos hombres de bien! No tienen derecho a quejarse de sus hijos perversos aquellos padres que no se esforzaron sistemáticamente en educarlos, como no puede pretender nadie que se levante solo un chalet . . .

También la sociedad humana sucumbe a la misma ley de descomposición. El hombre, aunque tan indispensablemente dependiente de la sociedad, que sin ella ni nace ni crece, lleva en su corazón un "yo" tan imperioso que, si no le pone freno, desune la familia y deshace hasta su propio hogar.

Las virtudes cristianas de caridad, paciencia, desinterés, perdón, actividad, son el cemento que consolida la vida feliz en el hogar. Donde fallan, se descomponen las familias en los escombros de envidias, rencores, celos, mentiras, desconfianzas y odios.

Las mismas mezquindades ponen trabas también a la unión de las familias en el plano superior de la nación y de las naciones en la comunidad universal de toda la humanidad.

¡Que triste es la historia del mundo! Pleitos y más pleitos, guerras y revoluciones. Por cierto que son las guerras sobre cuyas fechas se escribe la historia, esa triste tragedia de la humanidad!

¿Por culpa de quién se declaró la guerra? es la eterna pregunta. ¡Por culpa! . . . ¡Ya se ve que siempre hay maldad por medio!

¡El verdugo eterno de la dicha del prójimo y de la suya es el hombre egoísta!

¿Qué remedio hay, para mantener la unidad de la familia? Es la autoridad del padre que ha de repartir equitativamente los derechos, deberes y también las correcciones.

UN SOLO REBAÑO . . .

¡Ay! Si pudieran los pueblos llegar de una vez a la formación de una sola familia común, justa para todos, grandes y pequeños! . . . Pero eso no es más que una ilusión.

El orgullo, la presunción, la vanidad y el interés en los gobernantes, la corrupción moral y social en los gobernados son causas eternas de desequilibrios sociales e internacionales; los inocentes y los buenos

siempre serán las víctimas de los aventureros sin escrúpulos ni corazón.

Pero el plan del Creador no es así. Lo tenemos revelado en la grandiosa oración: Padre nuestro que estás en los cielos . . . Y para que sea más explícito todavía, he aquí las palabras de Jesús, al terminar la parábola del Buen Pastor: "Tengo también otras ovejas que no son de este redil. También a ellos es necesario que yo les atraiga y oírán mi voz y habra ya un solo rebaño y un solo pastor" (Juan 10, 14s). Antes de despedirse Jesús encarga todavía por la última vez a sus apóstoles: "Id por todo el mundo y predicad el Evangelio a toda criatura".

Teóricamente no parece imposible la realización de la universalidad humana, pero prácticamente son las fuerzas disolventes del individualismo personal, social, nacional y racial tan fuertes, que siempre paralizan los esfuerzos de los nobles idealistas. Los tiempos de esa humanidad universal, disfrutando la paz y la dicha sin estorbo, ya no volverán más a esta tierra, valle de lágrimas, morada de los exilados del paraíso. La malicia humana y las intrigas del demonio son factores tan fatales que tornan imposible la fraternidad sincera. Impugnando la religión introducen el materialismo y mantienen la humanidad destrozada en eternas contiendas. La gente materialista que pone todas sus esperanzas solo en las cosas de este mundo, ya no es capaz de sacrificar algo por los demás, renunciar a algún supuesto derecho y tolerar alguna injusticia. Solo la fe, la esperanza y la caridad cristianas dan fuerza para ello.

Todas las "internacionales" políticas llevan en su raíz misma gérmenes de destrucción y terminan con fracaso.

¿YA NO HAY NINGUNA ESPERANZA?

Para establecer aquel soldado d paraíso universonal
Para establecer aquel soñado paraíso universal terreno ya no. ¡Pero con eso no tenemos perdido todo! Los incrédulos, si, deben desesperarse; pero los creyentes podemos secarnos las lágrimas y levantar las miradas hacia arriba, comprendiendo que la tierra no es más que el exilio que debemos atravesar en nuestra marcha hacia la Patria Eterna. Ya sabemos que no podremos evitar amarguras, penas, dolores, injusticias, contrariedades y la misma muerte. Lo que nos importa es, no perder el camino que conduce hacia la meta.

La tierra es lugar de prueba. Por eso el hombre tiene la libertad, no solo para el bien sino también para el mal. Aunque abusa de los talentos recibidos, aunque comete crímenes, Dios no le quita la libertad (si no es por excepción en circunstancias especiales).

Algunas caras de la última peregrinación eslovena a Luján. Ko smo bili v Lujanu l. 1939. — Letošnje romanje se vrši 7. okt. Vlak odhaja iz Plaza Once, zgoraj (ne subterráneo).

en casos contados y espectaculares). Dios no interviene imposibilitando el mal, porque en tal caso quedaría anulada la verdadera libertad; el hombre ya procedería por coacción, sufriendo así menoscabo su mérito de ser bueno y disminuyendo su premio. Dado que la vida es muy breve en comparación con la eternidad, tolera Dios abusos y mezquindades, que por otro lado brindan a los justos muchísimas oportunidades para desarrollar y practicar las virtudes cristianas de paciencia, perdón, resignación, caridad, fe y esperanza.

Mientras importan a los incrédulos el gozo, los honores, comodidades, cajas repletas y una vida despreocupada, recordamos los creyentes, en los momentos felices y de prueba, la norma: no dejarse engañar por el mundo en los momentos agradables y no desesperar en los dolorosos, pues el camino hacia la dicha eterna es penoso, erizado de espinas y angosto.

De allí resulta la historia una cadena trágica de maldades, una lucha constante entre el mal y el bien. Pero Dios no dejó de preocuparse de este mundo. Brinda el sol a los buenos y a los malos, riega con la lluvia a los justos e injustos, pero no deja de resonar en todos los corazones el deber de la hermandad universal. No la establece en la vida política y económica, porque no quiere forzar, anulando la libertad concedida, pero quiere que exista un lazo para unir a todos los pueblos bajo el cielo desde el cual domina el "Padre nuestro".

En medio de las confusiones, rencores y odios de pueblos, clases e individuos debe unir algo a todos por ser hijos del mismo Padre y tener un común destino.

EL CRIMEN MAS ESTERIL

y también el más grande es el, de querer frustrar el plan divino de la universalidad cristiana residente en los sucesores de Pedro, cuya sede es Roma, centro de la cristiandad.

Dios tolera cada maldad y espera, dando tiempo para la conversión, pero frustra todos los planes humanos o diabólicos que tienden a destruir el "universalismo" de su Iglesia "católica" según la promesa "las puertas del infierno no prevalecerán contra ella". Obran solo su desgracia los que se levantan contra ella.

Dividida está la humanidad en pueblos, naciones, clases sociales y partidos políticos. Pero todos los que saben razonar comprenden la necesidad imperiosísima de un lazo que una a todos. Esa unión está contenida en la misión de la Iglesia Católica Apostólica Romana, fundación de Jesucristo. Y, aún cuando no pertenezcan "formalmente" a ella todos los pueblos y aún existiendo otras "iglesias cristianas" y demás religiones en oposición con ella muchos de los miembros de ellas en cuanto guiados por el espíritu de Dios, no dejan de pertenecer "espiritualmente" a la Iglesia. Se hallan enteramente excluidos de ella los que la traicionan, pero no los que involuntariamente la ignoran.

Se critica mucho a la Iglesia Católica. Pero no es ella quien merece la crítica, pues es la "Esposa inmaculada de Jesucristo". Lo que sí, y es el punto doloroso, sus miembros y sus ministros y hasta sus altos prelados no dejan de ser hombres y son ellos que a veces dan motivo para críticas, aunque mayormente son calumnias . . .

Y si hay algún "obispo" o "doctor" o cualquiera que pretende separar a algunos "católicos" de la verdadera Iglesia, comete un crimen contra los planes de Dios. Establecer una "iglesia católica brasileña" es

un disparate, pues "católico" significa "universal" y ¿qué iglesia brasileña "universal" puede existir, si es limitada a un sólo país?

Por cierto que, si todas las demás fuerzas están empeñadas en individualizar, en dividir y separar todavía más la desunida humanidad, es la misión eminente de la religión y más todavía de sus ministros y prelados católicos la de trabajar con todo esfuerzo en el establecimiento de la universalidad religiosa, evitando prudentemente todo cuanto lleva gérmenes de división y odio.

LOS REFORMISTAS DE LA IGLESIA

Miles de nombres, de predicadores famosos, de teólogos eruditos, de revolucionarios clamorosos contiene la historia en el número de ellos.

San Bernardo, Francisco, Teresa, Ignacio encabezan la fila de aquellas humildes y celosas almas, cuya obra fué empezada y llevada a cabo con el espíritu apostólico de renunciamiento y sumisión a la jerarquía. Ninguno de ellos pretendía la separación, pero, sí, la vuelta al Evangelio integral, abriéndose paso con su admirable ejemplo de perfección evangélica.

Luego de haber realizado en su vida el esfuerzo máximo en imitar a Cristo, les llamó El mismo para la sublime misión de presentarse ante los prelados de la Iglesia para aconsejar, amonestar o predecir los castigos merecidos por su negligencia o abuso. ¡Cuántas bendiciones han traído esas almas grandes sobre los pueblos y la Iglesia!

Pero hay otros nombres, de sacerdotes, obispos y doctores apóstatas, príncipes y reyes interesados y vanidosos, que figuran también entre ellos.

¿Cómo ha de pretender reformar a los demás uno que primero necesita ser reformado él mismo? ¿En qué puede contribuir al bien verdadero y la redención eterna de los demás, invocando a Jesucristo, quien es un traidor de El? La humildad, la castidad, el desprendimiento, la austeridad, la mansedumbre y el celo incansable son las características indispensables de los reformadores de la Iglesia. Donde esas virtudes no existen juntas, actúan la malicia infernal, el orgullo humano y la corrupción de la carne. ¡Qué lamentables son las biografías de todos aquellos "reformistas", desde el autor del arrianismo, hasta los errores de nuestro siglo!

Y ¿qué diremos del último en esta triste serie, el "fundador de la Iglesia Católica Brasileña"?

No se conocen los detalles de su vida pero basta con saber que reclama

LA ABOLICION DEL CELIBATO

¿Por qué? . . . ¿Le resulta pesada la obligación que aceptó al ordenarse sacerdote? Seguramente, pues ¿qué razones poderosas puede aportar? Luego de tantas tentativas de sacerdotes indios que registra la historia en el mismo sentido, infieles a su promesa hecha al ser ordenados, va no se hace más que aumentar el número de aquellos desgraciados.

Es cierto que el celibato de los sacerdotes no es una ley divina. Por éso hay en la misma Iglesia católica algunos ritos, que permiten a los sacerdotes ser casados. Es la experiencia milenaria de la Iglesia que demuestra la conveniencia del celibato y, por más perfecto, la iglesia lo impone a sus ministros.

Jesús llamó a los apóstoles: "Venid, seguidme!". Ellos oyeron su voz, separándose de todo lo que tenían en el mundo para dedicarse con todos los afectos de su corazón al apostolado.

El mismo llamado dirige a través de los siglos a los aspirantes al sacerdocio, recordándoles que "no es

DAN PRIJETNEGA RAZVEDRILA BO Veselica "Duhovnega Življenja"

30. sept. v dvorani Solis 252, ob 15.30 uri.

Ena kvadra od Pl. Congress (poleg poštne hranilnice).
Glavne točke programa:

1. Igrokaz "Snoparji na Krasu"; slika iz slovenskega narodnega boja.
2. Meh za smeh; v komičnem dvočgovoru.
3. Fantje od svete Roze so pripravili tudi prijetno presenečenje.
4. Petje in narodni plesi ter komični filmi.
5. Bogat srečolov in vesela družba.

Duhovno življenje se bori z denarnimi težavami. Vse se je podražalo, naša revija se pa ni, ker računa na uvidevnost rojakov. Porabite to priliko; da doprinesete kaj za to skupno potrebo.

Vstopnina za velike l.— \$; za male 0.50 \$.

apto para el Reino de Dios, quien, puesta la mano al arado, mira para atrás" . . . (Luc 9, 72) Quiso decir: como el labrador para dar línea recta al surco, no debe mirr atrás, así también el dedicado al apostolado tiene que renunciar a los lazos que lo obligan demasiado con el mundo.

Para dedicarse con todo desinterés y con corazón íntegro al apostolado es por cierto muy importante ser libre de los lazos de su propia familia. "Quien es casado, tiene el corazón dividido" dice San Pablo: para el apostolado no tendrá más que una parte . . . .

Para poder dedicarse a los enfermos a toda hora, ocuparse con los pobres, vivir para los demás, reunir la confianza de todos, conviene ser libre de obligaciones familiares, de fiscalizaciones ajenas y de deberes paternales en su hogar.

La historia multisecular de la Iglesia demuestra claramente, que, cuando se relajó la disciplina del celibato, siguió la decadencia moral y religiosa del pueblo y que a la restauración estricta del celibato siguió inmediatamente el florecimiento religioso y moral, bendecido también con la prosperidad social del pueblo.

Los consejos evangélicos, la perfección de la vida, la libertad en el ministerio y la experiencia larca son argumentos que fundamentan la firmeza de la Iglesia en exigir de sus ministros el celibato. De nada vale la protesta, de que

EL CELIBATO ES IMPOSIBLE

Si fuera una exigencia general y si se tratara de personas ignorantes de esta obligación al tomarla entonces sí. Ya dijo Jesús, "que no todos comprenden eso, sino solo los que les fué dado del Padre"

A nadie se impone el celibato sin que él lo acepte con entera libertad; sin que él mismo sepa perfectamente qué obligación acepta.

Al ordenarse uno, debe tener cumplidos los 24 años que, a pedido del interesado pueden ser rebajados a 22 años y 8 meses. Con esa edad ya cada cual debe llegar a la madurez, y comprender el alcance de los compromisos aceptados.

La ley civil fijó la mayoría de edad en 21 años. Los contratos firmados desde esa edad son obligatorios aunque resulten difíciles. Ya no se toma en cuenta el "yo no sabía", "no me di cuenta". Una vez firmado impone la obligación.

También el celibato es un contrato, firmado con Dios en las manos de la Iglesia. ¿Resulta difícil? . . . ¡Pero no fué impuesto por fuerza! Más todavía: antes de proceder el obispo a la ordenación, amonesta a los candidatos: "Todavía hay tiempo. Pensadlo bien,

Un recuerdo del festival de "La Vida Espiritual" en 1943

Quien no se siente seguro, puede retirarse . . ." Después de todas las explicaciones de la grave obligación, luego de la última amonestación paternal del obispo, ya no puede justificarse la infidelidad al celibato.

Es difícil el celibato, pero de ningún modo imposible. ¡Bien puede caer en un precipicio, quien anda por allí sin mirar! Lo mismo le pasa a un sacerdote, si pierde de cuenta la sublimidad de su ministerio y busca las diversiones y halagos humanos. Si además de eso, descuida la oración y el rezo del breviario, si oficia la misa con ligereza y cumple su ministerio sagrado de mala gana, no tardará en hundirse en su propia miseria moral, traicionando el solemne voto que dió a Dios. Difícil es el celibato, pero con la gracia de Dios, concedida en abundancia a todos los que se empeñan en ser fieles a su compromiso, es tan fácil como a un avión el vuelo a través de un oceano.

Que no vengan los seudomédicos con las criminales afirmaciones de la imposibilidad de la castidad absoluta. Aquello es invento de "la sabiduría de la carne" que, según la palabra de Espíritu Santo, siempre "es enemiga de Dios". Cualquiera motivo que se alegue, para justificar la sensualidad, o para combatir el celibato es degradación de la dignidad humana o sacerdotal. ¡Para no quemarse no hay que jugar con el fuego!

LAMENTABLE ES LA APOSTASIA

de un sacerdote y obispo, pero al fin y al cabo, se explica su caída. Por no haber llevado una vida digna de su alta vocación, desfalleció, como una planta, privada de riego.

Pero es más indigno todavía proclamar el celibato como cosa imposible, y peor todavía, lo que ya entra en los planes infernales, sembrar confusión entre la gente con "fundar iglesias nacionales".

Cuando uno quiere hundirse ¡que tenga por lo menos la caridad de no arrastrar al precipicio a los demás, inocentes e ignorantes! Es una tentativa criminal y estéril, que solo fructifica para el infierno; criminal porque siembra confusión, aleja alguna gente de buena fe del camino de Vida Eterna y va contra el único lazo que une a todo el mundo en una verdadera universalidad; estéril es, porque originado en apostasía y traición, lleva en sí el fracaso, como tantos otros movimientos similares, que quedaron en la historia solo como negras manchas y acusación de vanidad y orgullo de sus autores.

PO ARGENTINI SEM IN TJA

15. nov. Le kje sem? Dan je že gledal skozi okno. Šele komar, ki je na mojo srečo in svojo žalost pravo uro zamudil, me je postavil v popolno realnost. Bil sem v Asuncionu. Ura je bila 6. Še mi je citral komar okrog ušes in iskal, kje bi bilo najboljše načeti mojo kožo, toda ni mu preostalo drugega kot nauk, da je treba bolj zgodaj vstati. Nisem preje vedel, da velja tudi za komarje tisto: kdor dolgo leži, kosilo zamudi . . . Komar je pa le naprej citral. Morda moli jutranjo molitev namesto tistih kristjanov, ki nato pozabijo, tako sem se domislil in se pokrižal, kot je spodobno za človeka, da začne svoj dan v božjem imenu.

Zavod sv. Neže ima tudi svojo kapelico, kjer sem imel nato mašo za celo družino, ki sestoji iz kakih 50 gojenk in 5 sester.

Po maši sem stopil na dvorišče. "Dober dan", je zahreščalo od nekod. Začuden sem gledal, od kod vendar ta hreščeči glas . . . Otroci so bili pri zajtrku v senčniku sredi dvorišča in ta hreščeči glas?

"Kako? Kako? . . ." je spet zahreščalo in tedaj je moj pogled obstal na papigi, ki me je radovedno ogledovala. Tedaj sem šele doumel, od kod je prihajalo ves čas med mašo neko kričanje.

Veselo so me pozdravili otroci, ko so me opazili. Mala Teresita je takoj pritekla. Najbrže ji je sestra namignila.

Kakšna pa si? jo ostro pogleda sestra.

V zadregi pogleda na tla in reče: "Smrkaval!"

Kako se ne bi nasmejaj človek tej besedi iz ust zarjavele, temnopolte paragvajske najdenke brez očeta in matere, ki je našla pri naših sestrah prijetno zavetje in tako po domače pove, da je smrkava in je res tudi bila . . . namreč smrkava po paragvajsko a povedala je po slovensko.

Boste kaj zapele gospodu?

Kar kmalu so se oglasile in mi napravile mal koncert. Toda bilo je že v času, ko je večji del gojenk odšel na počitnice in tako niso bile zmožne, da bi tudi po slovensko kaj zažgolele.

PO ASUNCIONU

Paragvaj je republika, ki meri 438.400 km² in ima 1.100.000 prebivalcev. Historični Paragvaj leži vzhodno od reke Paragvaj, ki je manjši kot pokrajina, katere si je republika pozneje pridružila na zapadni strani reke, ki je "El Chaco Paraguayo", mnogo bolj redko naseljen večinoma z neciviliziranimi Indijanci, ki je pa mnogo bolj bogat na raznih mineralih kot vzhodni Paragvaj.

Dan osamosvojitve Paragvaja je 14. maj 1811. Narodni praznik je tudi 15. avgust, dan ustanovitve glavnega mesta Asunción.

Prebivalstvo je sicer že večinoma belokožno, a se vidi v izrazu mnogo temne polti, ki izhaja iz mešanice z prvotnim gvarani indijanskim prebivalstvom. Tako močan je bil v Paragvaju ta element, da je ostal do danes gvarani jezik v javnosti kot splošna govorica, kljub prizadevanju oblasti, da bi se povsod govorilo kasteljansko.

Zastava je trobojnica: rdeča-bela-modra.

Glavno mesto Asunción ima čez 120.000 prebivalcev. Ustanovljeno je bilo 15. avgusta 1537 in je kar naglo napredovalo. Že 1547 je dobilo mestne pravice in postalo škofijski sedež in važno središče za kolonizacijo dežel v porečju reke Paraná. Pomemben je bil tako Asunción tudi za začetno zgodovino Argentine.

Mesto se prostira na vzhodni strani reke Paragvaj, na precej strmo nagnjenem bregu, ki valovito raste

od reke, na kateri je zgrajeno pristanišče, najvažnejša trgovska točka republike. Železniške zveze z zunanjim svetom so kaj nezadostne in je tako glavni paragvajski promet usmerjen navzdol po reki in mimo Buenos Airesa v zunanji svet. Največ trgovskih zvez ima seveda Paragvaj z Argentino, od katere je gospodarsko docela odvisen.

Ta nevšečni gospodarski položaj Paragvaja je že ponovno dal vročekrvnim Paragvajcem misel, da bi si pomagali do morja in so sredi prejšnjega stoletja kar azres začeli in navalili proti Santosu v Brazilu, kjer bi mogli najti najbolj kratko pot do morja. Če ne bi bili istočasno tudi v vojni z Argentino, bi nemara njihov načrt celo uspel, tako pa so kljub junaštvu morali sprejeti vlogo odvisnosti od sosedov.

Mesto ima prav slabo tlakane ulice. Samo tri so asfaltirane: Palma, Estrella in Oliva in še tu pa tam kak konček na najbolj pomembnih mestih. Palma, zvezda in oljka sestavljajo paragvajski grb.

Med kolonijalnimi zgradbami, ki so gosposki priltični dvorci s prostranimi dvorišči, je zrastle že lepo število modernih palač, ki so banke, trgovske hiše, vladna poslopja in javne zgradbe. Vidi se pač napor oblasti, da bi deželi dale kaj napredka, toda med večnimi revolucijami in pod vodstvom koruptnega uradništva, gre vse počasi od rok.

Saj so pred par leti še celo varhi javnega reda bili "bosi". Sedaj se drže na moč ponosno v svojih svetlih čevljih . . . če jih nimajo obešenih čez rame, od preje vajeni vršiti svojo službo bosopeti, to pa le tedaj kadar ni strahu pred inšpekcijo.

Mesto ima nekatere značilne zgradbe, starinske cerkve, katere so po pravici ponos domoljubom in tudi nekaj muzejev, s katerimi se ponaša.

PARAGVAJ V VOJNI

Napoleon je imel več posnemalcev v Južni Ameriki. Tudi Paragvajci so se navduševali ob njegovem zgledu in imeli več generalov, kateri so na podoben način trdo vzeli deželo v roke kot argentinski Rosas. Le da so njim bili Paragvajci bolj hvaležni, kot Argentinci Manuelu Rosas. Carlos López je svojo rodovino napravil kar za dedno v predsedništvu (1844). Njegov sin Francisco Solano López je imel tako velike načrte in tako drzne ideje, da je hotel poriniti Paragvaj prav do morja in je sedila nato vojna, ki je trajala pet let (1865-70) in je imela za posledico poraz Paragvaja in silne zgube človeških življenj. Toda izkazali so se junake

Posledica je bila, da je ostal Paragvaj skoraj brez moškega prebivalstva in so ostale samo ženske, kar je izvalo veliko zmedo v moralnem življenju. Družinsko življenje je bilo vničeno in ustanavljanje družin onemogočeno. Zato je v Paragvaju toliko nezakonskih otrok, kot v nobeni drugi deželi.

Leta 1931 se je spet zbudila junaška paragvajska kri in je prišlo do boja z Bolivijo za Čako. Tudi ta vojska je bila dolga. Sev. Amerika, in nekatere sosedne dežele so bile indirektno zapletene v ta boj in pomagale z orožjem svojim simpatizantom. Seveda je bila vojna otroška igra v primeri s sedanjo vojno, toda šlo je pa le zares in so se v ponovnih bitkah srečali in udarili tudi kar s koli, ker včasih boljšega orožja niso imeli. Denarne zmožnosti obeh dežel so bile majhne, njihov patriotizem pa velik. Boj je spet vničil premnogo moškega prebivalstva.

Konec vojne je bila častna zmaga paragvajska in seveda ponižanje Bolivije, ki je 4 krat večja in ima 3 krat več ljudi. Vzrok bolivijskega poraza je bil v tem, ker je bolivijska vojska prišla iz 4000 m visoke planote

v nižave v Čaku in se hribovci niso mogli prilagoditi na tako različne klimatične razmere.

Spomin na to vojno je vojni muzej, v katerem hranijo letala, kanone, kroglice, puške, bombe in vsakovrstne vojne predmete, katere so uplenili Bolivijancem ali kateri so na poseben način doprinesli k zmagi. Vse polno je tudi karikatur, s katerimi smešijo neljube sosede in najbrže zavre kakemu Bolivijancu kri, če vidi ta izzivajoči muzej, ki je pa vsekako vreden obiska kot dokaz paragvajskega ponosa in podjetnosti.

Stopil sem v trgovino, da si dobim kaj razglednic, pa sem zastoj iskal kaj vrednih pokrajinskih fotografij, pač pa mi je prišlo v roke vse polno vojnih karikatur, ki so še danes preostanek vojne propagande. Vojna se je končala 1936 a mir je bil sklenjen šele 1938. Posebno značilna in kornična razglednica je tale: lev (paragvajski simbol) se vrže na orla (simbol Bolivije) in pravi: Sedajle te pa imam ti bajno strašilo, da ti premerim čreva in da te oskubim, da se ne boš več ponašal s pravljičami".

DOM SESTRE NILE

Ta dan, 15. nov., je bil namenjen ogledu mesta. Parque Caballero, kjer stoji vojni muzej je vreden pogleda, ker se ponaša z vsakovrstnim drevjem te dežele, katera kaže tamkaj premnogo tropičnega rastlinstva. Toda čas je kratko pomirjen, zato smo kar naprej pohiteli.

Pa kako ste vendar hiteli, bi kdo radovedno pozvedoval. Saj v takem mestu ni omnibusov in kolektivov in morda še tramvaja ne?

Tramvaj pa jel in če ga dosti dolgo čakaš, ga celo lahko dočakaš. Omnibusov ni, ali vsaj imenujejo jih ne tako. Rečejo jim kar "kamijon", mesto kolektivov so volovske vprege. Nas je pa vozil taksi, tako imenitni smo bili. Saj se ne zgodi vsako stoletje, da bi prišel "slovenski kaplan iz Buenos Airesa" v Asunción. Čudil sem se pa zares, kako sta najdeni sestri Odila in Vendelina iztaknili šoferja, ki je imel toliko naite na razpolago, da nas je prevažal vseprek celo dopoldne.

Tukajle je pa "La Cruz Roja Paraguaya", kjer je delovala sestra Nila. Poglejte tistole okence, je pokazala sestra Odila. Sedaj je seveda že vse drugače, ker so vsa zgrdbo že prezidali, le tam je še ostalo tako, kot je bilo. Tamle sva imeli s sestro Nilo sobico, toda tako, da je bila brez strehe . . . Ne rečem, da strehe ni imela. Za senco je še služila, toda kadar je bil dež, sva morali spati pod dežniki. . . . .

Vstopili smo v moderno zgradbo. Takoj so pritekale k pozdravu prijazne bolničarke, katere so naše šolske sestre vzgojile. Dotlej Paragvaj splóh ni imel lastnih bolničark in so jih "uvažali" iz — Severne Amerike. Naše sestre so sprejele nalogo, da vzgojé prvo skupino domačink za bolniško delo in prav sestra Nila je bila med pionirkami tega dela, tako zelo zavzeta, da je popolnoma pozabila nase in to je njo spravilo prav v grob.

Njene prijazne gojenke so me takoj obsule z vprašanji, kaj vem od sestre Nile in od sestre Ade, ki je bila tudi tiste dneve v Buenos Airesu, da se malo odpočije od neskončnega dela. Kar takoj je bil napisan pozdrav obema sestram in . . . še nekaj!

Kaj bi še rade?

Morda bi nas mogli fotografirati za spomin, da bi ga imele me in poslale obema sestram, tako so zaželele in tudi to se je zgodilo.

Na prostranem vrtu, med pomarančami, limoni in neverjetno čudnim drevjem "mamon" ter drugim nepoznamim rastlinjem smo našli kmalu primeren prostor,

Aparecer aquí algunas enfermeras de la Cruz Roja Paraguaya, primeras egresadas del curso de enfermeras que organizaron en Asunción las hermanas Franciscanas yugoslavas.

Sestra Odilia in sestra Nila sta ustvarili v Asuncionu tudi pevski zborček.

kjer sem fotografiral prvo skupino paragvajskih bolničark in prvi pevski zbor, ki so ga ustvarile naše sestre v kraju, kjer nihče ne zna slovensko kot one . . .

Nihče? Pa vendarle ni tako. Kmalu smo se oglašili pri rojaku, ki ima v Asuncionu najbolj moderno parfumerijo.

Kaj bo res Slovenec? sem podvomil. Pa je bil zares! Piše se Doljak in je doma iz Solkana pri Gorici. Spomnil sem se moža tega imena, od katerega smo v letih 1920-24 kupovali v Logatcu vino. Izkazalo se je, da je bil njegov bližnji sorodnik. Njega je pa povojna zmeda zanesla v Pariz in nato notri v Paragvaj, kamor je prišel kot agent pariških kozmetičnih tvrdk. Našel je ugodno mesto in se je tamkaj naselil ter se uveljavil z najbolj solidno parfumerijo.

Kakor sem bil začuden jaz, se je začudil on, le da je sredi posla imel le kak hip časa za razgovor. Zvečer smo se spet našli in se malo več pogovorili.

In še naprej smo hiteli in smo našli rojaka iz Črne gore. Tako je bil vesel mojega obiska, da kar ni vedel, s čim bi mi postregel. Pa sem porabil njegovo zadrego in mu povedal, da bi mi bil prav ljub spomin na Asunción "caña paraguaya" . . . uTdi njema je bila ta misel po godu in le škoda, da je od tiste "kanje" sedaj ostal samo še spomin . . . kajti obe steklenici sta že davno zginili. Pa, na čast Paragvajcem in na hvalo rojaku, bila je zares vredna spodobnega imena.

ŠE KAJ NOVEGA

Pravijo, in jaz to dobro vem iz lastne skušnje v Poljaki . . . vesela bratska družba. Kolikor bolj daleč Buenos Airesu, da je treba v oštarijo, da človek najde naše ljudi . . . V cerkev jih pride le malo, če stopiš v kak "boliče" si kar takoj med njimi. Prav žalostno poglavje je to, katero je že premnogi obžaloval tedaj ko je bilo prepozno . . . Če bi hodil več v cerkev in manj v oštarijo, bi se marsikateremu njegova življenjska zgodba bolj srečno končala doma in v tujini . . . Pa sem stopil tudi ono popoldne še naprej in našel veselo družbo "kjer Bog roko ven moli". Niso bili Slovenci, ker teh je res malo v Asuncionu, toda bili so Hrvatje, Čehi, v tujini smo Slovani, toliko močnejša je med nami zavest bratske skupnosti tako sem videl spet v Asuncionu, kjer ne obstoja nikaka organizirana slovanska družba, pač pa se vsi med seboj poznajo in radi tudi poiščejo. Pravi praznik je bil za nje, ko so dobili mene medse. Kar takoj je bil dan predlog, da bi "za jutri" napovedali kako skupščino. Moj načrt seveda s tem ni šel v sklad, zato smo pomodrovali tisti večer in vsak čas je naša družba naraščala, kajti vsak hip je spet prišel kak nov neznan znanec in spet je stala pred mojo novo merica "vodke" . . .

Ura je hitela, zato sem se poslovil in še dalje hitel, da vidim, kar je pomembnega.

Dve bolnici ima Asunción. Ena je "klinika", druga je "vojna bolnica". Obe sta v rokah usmiljenih sester. Čeprav neverni ljudje vedno lajajo in pljujejo na "nune", vedo v uri trpljenja in bolezn, da je njihovo življenje najboljše zavarovano, če ga zaupajo "nunanam" . . . Malo kje je bilo to tako živo dokazano, kot v Asuncionu, kjer so imeli pred nedavnim samo upepljene "strokovno izobražene bolničarke" in so vse bolnice prišle v popoln polom. V bolnicah se je tako kradlo, da za bolnike ni ostalo nič, niti odeja ne, in so se dogajale stvari, da je šlo pohujšanje na vse strani . . . Tedaj je morala priti na pomoč prava krščanska ljubezen. Oblast je izročila vodstvo bolnic usmiljenkam. Vojno bolnico imajo v rokah hrvaške sestre iz Dalmacije, kliniko pa Vincencijeve sestre. Obe bolnici smo obiskali in našli sestre sredi brezkončne zaposlenosti v naporu, kako spraviti spet v red to, kar je civilna uprava tako nesrečno zavozila. V kliniki je za prednico mnogim rojakom poznana sestra Marija, ki je bila več let v bolnici v Floresu. Komaj teden pred mojim prihodom je prevzela vodstvo te največje paragvajske bolnice.

Javno zdravje ima še en problem, ki dela nemajhne skrbi oblastem. Kljub temu, da stoji mesto ob veliki reki — nima vode. Najbrže ni na celem svetu tako velikega mesta, ki bi imelo vodno preskrbo tako slabo urejeno. Vsaka hiša mora skrbeti zase. Naše sestre v zavodu sv. Neže so z ogromno žrtvijo rešile to zadevo z novim črpalko, ki sedaj zadostuje za velike hišne potrebe. Lahko si predstavljamo, kako srečne so v takem mestu podgane v podzemeljskem labirintu, kjer jih kar nič ne skrbi, kdaj pridere od kod kaka povodenj. In tako menda tudi je. Sam sem se o tem prepričal, ko sem bil na obisku na eni radio oddajni postaji, katero vodi zelo delavni duhovnik P. Lavorel. Z lastno podjetnostjo je postavil na noge privatno šolo ljudsko in nadaljevalno, s samostojno radiopostajo pa zelo odločilno upliva na javno življenje, kakor dokazujejo priznalna pisma, katera sem opazil v njegovi pisarni.

Ko sva kramljala o njegovem delu, je kar nenadno priteknel sluga in javil: "Gospod, podgana" . . .

Pokliči psa, je naročil gospod.

Očividno je pes take stvari vajen in ni minulo 3 minute, je izbežal izpod omare golazen, ki je bila po velikosti bolj mačka kot podgana.

U! To je nadlega tukaj, je potožil gospod. Na srečo imamo takega psa, da jih vedno sproti počisti. Vsak dan ima gotovega posla . . .

Tako je pač življenje! Sredi najbolj vzvišenega posla se ti zaleti pod noge najbolj nizkotna stvar. Podgana prekine zanimiv in poučen razgovor . . . Zagovedeni ljudje, ki se valjajo v mlakuži pohotnosti pa oblatijo vse kar je vzvišenega, in njim zato zoperno.

PO REKI NAVZDOL.

16. nov. Še enkrat smo si podali roke. Še nekaj! . . . Sestra Odila je hitro odpremila še brzojav v Formozo: "Nocoj ob 5 uri pride gospod Janez z lančo" . . . Vozni listek sem ce imel v žepu. 10 gvaranijev!

Lanča je že čakala. Pa je dalo opravka, predno smo jo našli globoko doli pod tramovjem pristanišča. Kmalu je zatrobila in še en zamahljaj roke v slovo. Tam na oni strani leži že Argentina. Mesto Clorinda je tam, do kamor pride omnibus, toda nič kaj gotov ni, zato mi je bolj kazalo iti po reki nizdol vse do Formoze. Brzo se je gnala ladjica, pa kar nenadno je zastala in . . . Kdo ve česa čakamo? . . .

Kmlu sem videl kaj je. Merilec globine je bil ves čas na delu in je vsak trenutek javljal, kako globoka

je reka. Ni bilo več kot 7 čevljev. Ladjica pa rabi najmanj 10 čevljev, da more varno voziti. Voda je tako upadla, da je preostajal en sam tok v 2 km široki strugi, po katerem se je moglo varno voziti. Tankaj se je pa leno vlekla tovarna ladjica, ki nas je pustila čakati celo uro. Človek bi postal nestrpen! Ob 5 uri v Formozi? In če bomo takole vlekli? . . . Pogledal sem krmarja in ga vprašal, kaj se mu zdi. Malomarno je zamahnil z roko in menil: bolje kasno kot nikdar! Če ostanemo v blatu, ne bomo prišli danes in morda še jutri ne.

Prav je imel mož. To sem kmalu sprevidel, ko smo čez kako uro vožnje videli sredi reke negibno ponosno ladjo "Formoza", ki je tankaj čakala že več kot mesec dni, da jo rešijo zavrano v plitvo rečno dno.

Krasen dan me je izvabil na streho lanče. Prijeten vetrič je tankaj hladil vročo dnevno soparo. V dimnikovi senci sem našel prijetno zavetje pred soncem in udobno opazovališče na prostrano reko in bregove, ob katerih smo se motali sedaj po eni, sedaj po drugi strani, pa spet po sredi, pa spet čakali, da je odlezla mimo lena barka, ki je vlekla tovor po reki navzgor.

Po dveurni vožnji smo pristali. Nekaj streh in en tovarniški dimnik je bilo videti. Na bregu je čakala velika skupina ljudi. Kar takoj se je odrgalo nekaj čolnov in že so nas obkolili z vseh strani in ponujali vsakršno sadje, posebno ananas, drobne sadeže par po 70 pesov (0.80 \$). "Čiripas", so vpile ženske, ki so imele polne košare nekakih tort. Zanimalo me je kaj bi tisto bilo in sem si zato eno kupil. Menda je iz mandioke zamešene z jajci, mlekom in smetano. Pravijo, da kdor vidi ženske, kadar tisto "pogačo" mesijo, ga gotovo mine vsaka želja, da bi jo pokusil. Ne bilo bi bojda treba mikroskopa, da bi našel lase ali kaj drugega kot slastno začimbo te izbrane gvaranijske slaščice, o kateri poročajo že davni misijonarji. Jaz sem o tem že nekaj preje vedel in bi najbrže ne tvegaj čiripe za "80 pesov" če bi ne bil gotov, da bom imel dobrega pomočnika. Bil je prijazen psiček, ki je tako milo pogledoval iz reke in mi kimal, da bi gamil skalo. Med tem ko so izlagali in nalagali iz ladje razne tovore; sadje, vreče moke, zaboje mila, razne pijače in drugo, sem krmil sčeneneta, ki je zadovoljno žlofotal po vodi in plaval daleč tja po reki, dokler ni zginil slednji košček v njegovi zadovoljni mavhi. Nato se je otrešal in jo mahnil nazaj domov.

MATE, KROKODILI IN ŠTORKLJE.

Podobni prizori so se nato ponavljali vsake pol ure. Sonce je lezlo vse više in je vse bolj grelo. S knjigo v roki sem opazoval zanimivosti katere je nudila reka in breg, a tudi sopotniki so postali kaj živahni. Ena skupina je pridno srebal mate. Zapletli so me v pogovor in seveda povabili tudi v kompanijo. Ni mi bilo kaj do vroče pijače, ker je dan že sam dovolj grel, pa vseeno nisem odklonil. Srebnem in . . . Kdo ve kakšen obraz sem napravil. Tudi ne vem, če sem pogoltnil ali ven pljunil . . .

Ali se vam ne dopade?, so me vprašali.

Kaj pijete mrzlo? in brez sladkorja?

Proti vročini res vtegne kaj hasniti, toda komu pa naj hasne ogabna voda, ki so je potegnili iz kalne reke in kar tako precejali skozi žerbo? . . . To je paragvajski "tereré" . . . Nikoli več ga ne bom pokusil, vsaj ne z nagnusno vodo iz kositerne zarjavele škatlje. Morda tedaj, kadar bom znal "gvarani", kakor oni. Saj sem komaj koga kaj razumel, kajti vsi so se med sabo pogovarjali s čudno govorico, med katero je sem pa tja padla kaka kasteljska beseda.

Spet sem zlezal na streho in opazoval okolico, ki je že žarela v sončni vročini. Hotel sem opaziti kakega "žakareja", kakor imenujejo krokodile, kateri v

UTAZANJA

velikem številu žive po tistih krajih. Zastonj sem motril mrtvi breg. Kako podrto drevo, kaka rogovilasta veja, kako brunce je bilo videti, toda žakareja ne. Pa me je opozoril krmar: "Poglejte tisto tamle, ki je videti kakor debelce drevesa. Tisto je žakare. Tamkaj se sonči. Tedaj sem šele vedel, kaj so tiste koreninaste prikazni. Saj to so sami krokodili, ki leno grejejo svoje site trebuhe.

Otok je razdelil reko na dve strugi. Na peščenem otoku na beli sipini je nekaj rdelo. Z daljnogledom v roki sem kmalu razkril, kaj je. Bila je jata flamingov, — neke vrste štorklje —, ki je tamkaj brkljala po lužah, katere je pustil za seboj prejšnji naliv, ki je nemara pripravlil tja tudi kako ribico.

Tako je vožnja vsak hip prinesla kaj novega. Če ni bilo na reki ali na bregu, je bilo pa med potniki, kateri so kmalu vsi vedeli, da sem jaz iz Jugoslavije in so me klicali na "truco", na "kanjo" ali na črno kavo, tako da sem imel na vse kraje opravka, da bi vsem ugodil v njihovih vprašanjih. Le "truco" se mi je slabo obnesel. Skoro bi zaigral klobuk . . . Če bi ne bilo v kompaniji komisarja kraja "Alberti", ki leži nasproti Formozi, bi tista zgodba ne imela konca . . . No, pa saj brez njega bi namreč tudi začetka ne imela.

Zadnji konec je bil ta, da so se zbrali na krovu vsi veljavni možje. Dve steklenici poštene paragvajske kanje sta bili središče pozornosti. Komisar je napravil velik diplomatični govor v katerem je za veke ustanovil prijateljske odnose med Jugoslavijo in Paragvajem in meni ponudil v Paragvaju vse domovinske pravice tisti dan, kadar koli bom zanje prošil in vse to ne v "gvarani" ampak v pravi kasteljansščini.

Tako živahno je postalo na ladji, da so nekateri potniki celo pozabili pravočasno na izstop in da smo pozabili na uro. Šele ko se je naredila noč sem uvidel, da je že davno 5 ura. Po argentinsko je bila 22, ko smo slednjič srečno prijadrili do Albertija. S komisarijem spremstvom brez nobene težave je bilo vse urejeno s papirji. Čakalo pa me je še eno presenečenje, katerega mi je komisar že preje napovedal: Sestra Majda z desetorico gojenk, katere so prišle iz Formoze čez reko in od 5 ure čakale, kdaj bo tista "peta" ura, po kateri naj bi lanča prišla. Komisar je že bil obveščen o njihovem prihodu, kar je bilo seveda nujno, ker je on tam najvišja politična oblast. Kar po radiju je bilo dano prehodno dovoljenje sestri in njenim spremljevalkam. Pet ur časa so imele med tem ko so čakale; slednjič je le priropotala naša barka. Stopili smo v lančo, ki nas je prepeljala v Formozo. Tako sem bil zopet na argentinskih tleh.

NEKAJ ZA STARIŠE

NAJLEPŠI VZOR.

Mnogokrat govorimo o vzorih ali kakor pravimo s tujim izrazom, o idealih. "Mladina se mora ogrevati in navdnevati za ideale!" — ta klic se opetovano ponavlja, pa povsem upravičeno, kajti človek brez idealov je kakor ladja sredi vihravega morja — brez cilja in smotra.

Ali so vsi ideali plemeniti? Vsak človek, ki hoče kaj biti in kaj veljati, si ustvari v mislih in željah neko sliko tega, kar bi rad bil ali kar bi rad postal. Ako je to, kar hoče doseči, kaj dobrega, plemenitega, vzvišene, imenujemo to plemenit ideal. — Mladi ljudje pa hlepe večinoma po goljufivih idealih: radi bi bili bogati, da bi kot taki imeli in uživali vse udobnosti, zabave, ki jih nudi bogastvo. Zamislijo se v sanjavosti, kako bodo srečni, ko se bodo razkošno nosili, ko bodo prirejali razne zabave, zlete, ko bodo hodili na letovišča . . . Ali je to ideal? . . . Plemenit ideal gotovo

ATOMSKA BOMBA.

Marsikatero iznajdbo je prinesla sedanja vojna, toda v primeri z atomsko bombom so vse druge le malenkost. Ta je pa tako silen korak v napreduku znanosti, da bo postavila na glavo vsa dosedanja gospodarstva, prav tako kakor pred 100 leti para in pred 50 leti nafta in elektrika. Prvi in doberdelni učinek te bombe je bil konec sedanje vojne, kajti brez dvojnega bi bilo še za pol leta boja in bi padlo še mnogo milijonov mož, predno bi se Japonci podali.

Namen teh vrstic je seznaniti bralce z bistvom te nove iznajdbe, ki nam odkrije prečudno skrivnost božjega stvarstva.

Materije smo vajeni gledati kot nekaj trdega in negibnega kot je sama v sebi. Kamen, gruda zemlje, kos železa, dragocenost iz zlata, platine . . . Znanost je odkrila 92 elementov, to se pravi osnovnih sestavin, iz katerih je sestavljeno vse, kar je na zemlji, v zraku, v vodi in pod zemljo.

Toda učenjaki se niso zadovoljili z idejo, da bi se materija ne mogla spraviti na še bolj enostavno osnovo. Postavili so že v srednjem veku trditve, da se more ena snov spremeniti v drugo. Zato so stari "alkimisti" vedno iskali način, kako bi iz železa ali kamena napravili zlato. Uspeh stanovitnega proučavanja je bil ta, da so postavili teorijo, da vsak "atom" je tudi sestavljen (atom: nerazdeljiv delček). Treba je le najti način, kako ga razdeliti.

URAN PAKAŽE POT.

Opazovanja poznanih elementov so kazala vedno nova pota iznajdbam, katere so kot najbolj izreden element odkrile kovino "uran", ki je pokazal radioaktivne lastnosti in so na njem odkrili radijske žarke. Z uranom je fotografija dosegla čudovito sestavino, ki je dal pogoj njenemu napreduku. Prav na uranu so upali doznati tudi, če je resnična "atomska teorija", ki trdi, da je vsak atom sestavljen iz še manjših delčkov, katerih noben mikroskop ne more razločiti, a vendar tvori vsak atom cel svet zase, v katerem se v strahotni sili vrte sestavni delci (elektroni, protoni in neutroni). Vsak atom je uklenjena sila, katere moč je silnejša kot jo ima električni tok največje napetosti, in je le vprašanje kako "razbiti" oklep, ki tisto silo veže v atomu, kakor v zaprti kroglici.

Petdeset let že so si razbijali glave učenjaki in iskali način, kako bi "razbili atom", to se pravi odprli tisto škatljico, ki je tako majhna, da je za vsa mehanična in kemična sredstva nerazdeljiva in očesu sploh nevidna.

Dognali so, da je med vsemi elementi najbolj izreden uran in zato so nani koncentrirali vse napore. Ko je Hitler začel vojno, je bila prva njegova skrb, da osvoji vse tiste dežele, v katerih se prideluje uran (Norveška in Sudeti). Kanada ni mogel doseči. Z mrzlično naglico so si belili glave tisočeri znanstveniki in slednjič uspeli razpoloviti uranov atom in so ob tisti priliki doživeli presenečenje, da je atomska teorija resnična! Nadalnji uspehi so šli tako daleč, da se poklonili zaveznikom "atomske bombe", to najstrašovitje silo.

Zaenkrat je doslej dan način izrabe atomske energije šele v uranu, ki ga je na svetu malo. Toda princip je odkrit in je naloga znanosti, kako razbije tudi druge atome. Teorija trdi, da je toliko večja atomska sila v elementu, kolikor težji je element in da je v vsakem peščenem zrncu nakopičena silna energija. V vsakem zavrženem odpadku in v pepel-

EL FESTIVAL ANUAL DE "LA VIDA ESPIRITUAL"

se realizará el 30 DE SEPTIEMBRE a las 15.30 en el salón Don Bosco, calle Solís 252.

Puesto que La Vida Espiritual es un instrumento del apostolado y siendo la suscripción inferior al costo real de la revista, cuenta con la generosidad de sus amigos. Nos dirigimos pues a ellos a fin de que se hagan colaboradores de dicha obra.

Consigannos avisos para el programa, premios para la rifa y donaciones. Inviten a sus amistades. Solicitense las entradas en: Pasco 431. Condarco 508, Paz Soldán 4924, Avda. Fr. Beiró 5388.

La Colectividad Eslovena organizará una PEREGRINACION A LUJAN para el día 7 DE OCTUBRE EN TREN ESPECIAL según el siguiente horario:

Salida: de Once a las 7.40; Flores a las 7.53; Liniers a las 8.06.

Regreso: de Luján a las 18.03 horas.

A las 10 se celebrará en la basílica la misa con canto y sermón.

A las 16 se cantarán letanías solemnes. PRECIO DE LOS BOLETINES: Mayores 2.20 \$; Menores 0.65 \$. — Pueden retirarse en: Pasco 431; Avda. Fr. Beiró 5388, Cap. Fed.

Dean Funes 254 y Santiago del Estero 1932, Avellaneda. Invitamos a la Colectividad y a nuestros amigos con la debida anticipación, para que se eviten confusiones de último momento.

ROMANJE V LUJAN

Pet let je že minilo, ko smo bili zadnjič v Lujanu na božji poti. Odnegli smo le pomine, pa tudi nevesčinih dovolj, tako da smo sklenili: kadar bo vojna konec gremo zopet.

Vojna je končana. Torej smo dolžni spolniti naš sklep. To naše romanje bo od njem zahvala in prošnja. Zahvala, da je morilne vojne konec in prošnja, da bi kmalu spet zavladal v svetu pravičen mir.

Z bojznijo pričakujemo doma vesti in domov si tudi želimo, toda zveemo tako malo, da se skrbi, kaj se godi. Saj bi vendar že lahko prišlo vesti od tam, kajak jih ni?

Vse te skrbi, želje in prošnje smo povežali v en šopek in jih ponesli Mariji v Lujanu, kjer nas bo spremila naša svetogorska Marija in Marija Pomagajki.

Tolikokrat smo peli nebesni Marija k Tebi ubogim mi zapuščeni vpijemo
Objokani otroci Ene dolini solz zdihamo.

Kolikokrat smo molili: O, premila Devica Marija, da še nikdar ni bilo slišati, da bi koga zapustila, ki je tebe pomoči prošil in se Tvoji prošnji pripadal: s tem zaupanjem navdan hitim k Tebi o devic devica in mati Tebi pridem, pred teboj objokan grešnik klečim. Nikar ne zavrnite Mati Besede, mojih besed, temveč milostno me poslušaj in uslišite.

Vsi rojaki ste povabljeni, da se pridružite temu romanju vseh vernih Slovencev, ki se bo vrnilo 7. OKTOBRA s posebnim vlakom.

Odhod: Once 7.40; Flores 7.53; Liniers 8.06.

Cena listkom za velike otroke: \$; za male 0.65 \$.

Vozne listke si preskrbite pri predprodaji, da se bomo lahko udobno vozili. Dobe se listke pri: Pasco 431; Paz Soldán 4924 (U. T. 59-6413); Vila Devoto: Avda. Fr. Beiró 5388; Centro: Pasco 431 (U. T. 59-3361); Avellaneda: Dean Funes 254; Piñeyro: Santiago del Estero 1932.

GREGORČIČEVE PRILJE

Prilje, kane. Cena 4.— \$. — Naroče se lahko tudi pri Duhovnem življenju.

LA CARIDAD CRISTIANA

reclama vuestra generosidad. Una Europa destrozada, hogares deshechos, y niños desnutridos; y la terrible angustia de un invierno próximo, imploran ayuda.

En Yugoslavia hay millones que viven en una extrema miseria y solo de la caridad.

Asimismo 50.000 conciudadanos nuestros, entre ellos 200 sacerdotes y algunos obispos, desterrados de su patria en espera del momento, en que las pasiones políticas se calmen, careciendo todos ellos de los artículos más esenciales para vivir.

A la vez que agradecemos a los que ya han correspondido a nuestro pedido, dirigimos otro llamado.

Pueden enviar toda clase de objetos útiles, ropas y demás, a las siguientes direcciones: La Vida Espiritual, Pasco 431, U. T. 46-3361, y

Legación Yugoslava, Av. de Mayo 1370, 3er piso, 37-4551.

EL CORO DE LOS MEDICOS DEL HOSPITAL ALVEAR preparó un

FESTIVAL ARTISTICO

con cantos selectos, entre ellos algunos eslovenos, y trozos de música.

Tendrá lugar en el Salón SAN JOSE, Azcuénaga 158

9 DE SEPTIEMBRE A LAS 15.

Na sporedu je nekaj prestavljenih slovenskih pesmi.

Nastopi tudi solistinja Zofka Sulič. V imenu Slovencev bo spregovorila gdčna. VIDA KJUDROVA.

Organizirala je to prireditev č. s. ODILIA. PIDANSE ENTRADAS: U. T. 51-0800 Precio: \$ 1.50.

nem prašku se še vedno skriva ogromna neizrabljena sila.

Ogromen avijon, z nosilnostjo za 100 oseb, bo z bliskovito naglico napravil lahko več potov okrog zemlje z gonilno silo ki bo imela obseg ene opeke, kadar bodo sanje atomske tehnike uresničene.

SKRIVNOST BOŽJEGA STVARSTVA

To neverjetno odkritje je pa pokazalo še nekaj, o čemer danes malo razpravljajo. Dalo je človeštvu en nov dokaz k resnici, kakor jo uči sveta vera, da je Bog vse stvari iz nič ustvari. Materialisti odpirajo na široko oči. Ne vedo več kam s svojo trditvijo, da je materija večna, kajti razbije atoma je pokazalo, da s tem atom "zgine" . . . Se sproži njegova sila in zgine njegova snov.

Vera uči, da je Bog svet ustvaril iz nič. S svojo neskončno voljo je hotel in svet je bil ustvarjen. To se pravi: Bog je uklenil v atome svojo stvariteljno silo, tako da je vse vidno stvarstvo materializirana Stvarnikova energija. Tako je učil že pred 700 leti sv. Tomaž Akvinski in sedaj je znanost ta nauk nehote dokazala. Razbije atoma sprosti uklenjeno silo.

Pač čudovita so pota božja, ki človeka vedno vodijo k novim dokazom božje resničnosti, če človek ne zapira pred dejstvi svojih oči namenoma.

EL CASTIGO Y EL PREMIO

El gran castigo que Dios envía a los pueblos prevaricadores, es el de no darles sacerdotes. Y mayor aún es el de tolerar a los malos sacerdotes.

¡Dios nos libre de ambos azotes!

Dios los da cuando las sociedades se apartan de El y le desdennan y, sobretudo, cuando los pueblos desprecian al sacerdocio.

No hay para los pueblos den más provechoso ni rectores más excelentes, ni para la muchedumbre educadores más eficaces, ni para las familias honor más excelso, ni para la Iglesia honor más grande que sacerdotes santos.

Puestos entre el cielo y la tierra como los ángeles de la escala de Jacob, reciben de Dios innumerables y preciosísimos dones que traen a la tierra y reparten entre los hombres; y llevan al cielo los deseos, oraciones, ofrecimientos y necesidades del pueblo para aplacar al Señor y hacerle propicio a nosotros . . . . .

Tales sacerdotes da Dios al pueblo que reza por ellos y que por la fidelidad a su Ley los merece.

En la Noche buena se presentó Jesús con el saludo: Gloria a Dios en las alturas y en la tierra paz a los hombres. El pueblo que cumple lo primero, merece también lo segundo. La gente que niega a Dios la gloria, se hace indigna de la paz. Y la misión eminente del sacerdote es ser ministro de la paz en las almas, en las familias, en la sociedad y entre los pueblos.

Pidamos al Señor que nos de muchos sacerdotes santos y que ilumine a sus ministros, para que comprendan su misión y para que la cumplan con toda perfección.

ne, kajti tu ima vlogo samo uživanje, ki človeka v resnici ne osreči in ne more osrečiti.

Ali je n. pr. prostost, svoboda — ideal? Da, če hrepenimo po pravi svobodi. Toda večina ljudi to svobodo napačno umeva: tisti, ki neprestano govore o svobodi, imajo navadno na mislih neodvisnost od božjih in cerkvenih zapovedi, ker hočejo nemoteno in nebrzdano ustrezati svojim napačnim nagonom ker hočejo, da bi jih v takem življenju nihče ne oviral. Ali more kdo tako svobodo imenovati plemenito? Ali naj je hrepenenje po taki svobodi priporočljiv ideal? . . . ker je le grdo suženjstvo, ki človeka docela vklene v verige strasti in nebrzdanosti!

Takih jarih idealov je nebroj, kakor je — žal — tudi nebroj ljudi, ki vse žrtvujejo, da bi jih dosegli.

Najlepše in najplemenitejše ideale nam nudi sv. vera. Ti ideali imajo zlasti to prednost, da niso v zraku viseči, marveč docela resnični in tudi nam več ali manj dosegljivi, hkrati pa človeka v resnici osrečijo.

Najvišji ideal je Bog. Vse, kar je lepega, dobrega, resničnega in plemenitega, vse, kar nas more osrečiti in kar si moremo želeči dobrega, je v Bogu združeno v neprekosljivi skladnosti ali harmoniji. Hrepeneti po Bogu, iskati neskalsjene sreče in blaženosti v Bogu je in bodi naš cilj, naš poklic. Zato je pa in bodi naša naloga, da skušamo biti Bogu kolikor mogoče podobni; to nam naroča božji Zveličar sam z bodrilnimi besedami: "Bodite popolni, kakor je vaš oče v nebesih popoln!" (Mat. 5, 48.) Jezus nam je tudi sam najlepši zgled čednosti in popolnosti.

Imamo pa tudi druge vzornike — ideale, ki so se Bogu skušali čimbolj približati, pa so živeli v enakih okoliščinah kakor mi, pa so se morali boriti z istimi slabostmi kakor mi: to so svetniki božji. Te vzornike, te ideale nam priporoča posnemati sveta mati katoliška Cerkev; zato pa vsakomur pri svetem krstu da ime enega ali več svetnikov-vzornikov.

Nismo v stanu, da bi pravično presodili položaj, kateri danes vlada doma. Štiri leta grozotnega tujčevega nasilja in tri leta bratomorne borbe je zasejalo toliko sovraštva, da je v dneh vojne konca divjala slepa strast, ki ne pozna ne razlogov, ne usmiljenja, ne očeta, ne brata.

S strahom in željo čakamo vesti od doma, toda vsa pota so zaprta, tako da ne vemo ali je še kdo preživel to gorjé ali ne.

Uradna poročila nam povedó, kako je sestavljena nova vlada. Več nam ne povedó. Prišla pa so pisma tistih, kateri so edini način, da si rešijo življenje, ko so zvedeli, kaj se godi v pred osvobodilno vojsko pobegnili v tujino, meneč da je to krajih, koder je Osv. Vojska najprej prišla.

Eno pismo prihaja iz Trsta, iz rok moža, ki je sam s partizani. Tu podajamo kot poročevalci ti dve sporočili z željo, da bi mogli kmalu sporočiti tudi kaj bolj tolažilnega. Saj vsi z optimizmom gledamo na novo Jugoslavijo in želimo da bi njeni krmarji uvideli, da je njihova dolžnost da obnove domovino na temelju ljubezni in bratstva; da dajo nesrečnim beguncem iskreno priliko da izpričajo svojo nedolžnost in da se zagovarjajo pred pravičnim sodiščem.

Marsikomu najbrže ne bo všeč tole branje, toda naša dolžnost je, da ne zamolčimo stvari, katere je treba, da vemo Slovenci v inozemstvu zato, da moremo pomirjevalno uplivati na odgovorne činitelje v domovini, kateri najbrže niti niso vedeli kaj so počenjali neodgovorni elementi.

Vsa široka javnost pozna ta poročila, ki so bila objavljena v velikih ameriških listih in zato je pač nujno, da jih poznamo tudi mi in da storimo, kar je v naši moči, da ne bodo naši sovražniki blatili naše domovine in zlorabljali teh dogodkov v našo škodo v odločilnih dneh, ko bo šlo za naš Trst, Gorico in Istro.

Pisma so povzeta po časopisih v Sev. Ameriki. Uredništvo ne odgovarja za točnost.

PISMO IZ TRSTA 15. MAJA.

Najprej o partizanih v Trstu. Nobenega dvoma ni, da so vsi Slovenci v Trstu bili silno veseli njihovega prihoda. Vse je mislilo, da je vendar enkrat odzvonilo italijanskemu nasilju in da Trst pride pod Jugoslavijo. Toda to prvo veselje je bilo kmalu skaljeno, ko so ljudje videli, da jugoslovanski partizani fraternizirajo s italijanskimi komunisti, ki niso tudi za las boljši proti Slovincem kot so drugi Lahi. Italijan ne spremeni proti nam svojega mišljenja in nastopanja, pa naj bo kakoršnekoli barve. Slovenci so videli, da se bratijo partizani z garibaldinci, ki so sedaj za komunizem, pa že s svojim imenom spričujejo, kako so v resnici proti nam. Videli so dalje, da so na zborovanje protifašističnih žensk v Ljubljani poslali italijanske komunistke, ki so se po Ljubljani drle po laško. Tudi v Gorici je bilo zborovanje, kjer so komunisti proslavljali "bratstvo" slovenskega in italijanskega naroda. Vsak je razumel, da je to še precej pre zgodaj. Tako fraterniziranje je vzelo partizanom mnogo simpatij. Še bolj je odbijalo, ko so Slovenci videli, da je tem ljudem prvo in vse komunizem in da tega stavijo nad naše slovenske zahteve. Res, da niso vsi partizani komunisti, toda pri vsaki stvari se vidi komunistična komanda, in to ljudem ni všeč. Pa tudi način, kako so partizani nastopali, je odbijal. Hodili so po Trstu oboroženi do zob, med tem ko so angleški Novozelandci bili na cestah brez orožja. Na shodih so obljubljali ljudem vse mogoče, dali pa seveda niso ničesar, ker tudi imeli niso. Tržačani so brž obrnili, da so kot fašisti, ki so tudi mnogo obetali, pa ničesar storili. Tako so čisto odbili tiste Tržačane ki niso za Italijo. Kratko in malo: S svojo slabo organizacijo in s svojim nastopom, ki je vedno molil pod nos komunistično pest, si niso znali pridobiti prijateljev. Ko so končno morali pod tujim pritiskom iz Trsta, so bili Slovenci obupani, ker vedo kaj to pomeni. Ko so nato prišle v Trst nove angleške čete, so jih Tržačani sprejeli z manifestacijami, kot se redko kje vidijo.

Videl sem partizane na pohodu iz Trsta na cesti med Opčino in Sežano. Potri, utrjeni, lačni in slabo opravljeni so se vleki proti novi demarkacijski črti, ki je med Sežano in Divačo. Med njimi so bili ranjenci. Mnoge so nosili na nosilnicah. Odhajali so iz Trsta obupani, strti, tihi, s smrtnim sovraštvom do zapadnih zaveznikov, zlasti do Angležev, pa obenem s kruto zavestjo, da so s svojim komunizmom in s svojo nerodnostjo Slovincem Trst zapravili. Bil je zame strahósen prizor.

Ker sem pri partizanih, Te bo zanimalo, kaj misli ljudstvo na Goriškem in v tržaški okolici o njih. Veliko sem govoril z ljudmi o tem. Njih misli in sodbe bi razdelil na tri vrste. Eni ekstremisti pravijo, da bi šli tudi z vragom, če jih reši Lahov. Ti odkrito pozdravljajo partizane in jih podpirajo brez ozira na njih komunizem. Na drugi strani so drugi ekstremisti, ki prav radi komunizma ne marajo imeti s partizani nič opraviti. Drže se ob strani in vse svare pred partizanskim komunizmom. Naj-

več pa jih je, ki pravijo nekako takole: Nam niso všeč komunisti, ki vodijo partizane. Toda vsi partizani niso komunisti, zato upamo, da bo po prvi zmedbi prišlo treznejše mišljenje do veljave in da se bomo mogli otresti komunističnih vplivov. V kolikor nam torej prinašajo osvobojenje izpod neznosnega laškega jarma, jih pozdravljamo, ne da bi se z njimi v vsem strinjali. Moj vtis je, da večina Primorcev — vsaj sedaj — tako gleda na partizane in na novo vlado v Ljubljani.

Iz Ljubljane pride sedaj v Trst nekaj časopisov. Ne sicer redno, pa vendar nekaj. Vsi listi so v vladinih rokah in pišejo, kar je vladi všeč. V Trstu izhajajo partizanski "Primorski Dnevnik" na dveh straneh. Iz teh časopisov si seveda nihče ne more ustvariti prave slike o razmerah, ker se sliši samo ena plat zvona. Govoril sem z beguncem iz Ljubljane. Ta pravi, da tam vladajo strašne razmere. Položaj je obupen. Že dejstvo samo, da je iz Ljubljane pobegnilo okrog 15.000 ljudi priča o neznosnih razmerah, ki jih je ustvarila civilna vojna med komunisti in protikomunisti. To seveda tudi priča, da je ljudstvo po večini proti partizanom. Število beguncev iz cele Kranjske je seveda še mnogo večje. Omenjeni beguncem trdi, da je zbežalo iz cele Kranjske čez 40.000 ljudi. Morda je ta številka pretirana, vendar je strašna. Kaj bo s temi ljudmi, ki so morali bežati pred lastnimi rojaki, da si rešijo golo življenje? In to zato, ker imajo drugačno mišljenje kot ga ima zmagovalc. Menda nihče ne misli, da so to sami zločinci in da so samo tisti pošteni, ki se uklonijo partizanskemu režimu! Večina beguncev je zbežala k Angležem na Koroško. Tudi škof Rožman je s kakimi 150 duhovniki odšel na Koroško. Sedaj je verjetno že v Rimu. Vsem beguncem je nova vlada zaplenila vse premoženje. Zaprli so partizani v Ljubljani čez 2.000 ljudi. Koliko po deželi, se ne da preceniti. Kdor hoče obdržati ali dobiti državno službo mora imeti potrdilo od kvarta O. F., to se pravi od komunistov.

Partizani so bili na kmetih hladno sprejeti. Nekaj več navdušenja je bilo prve dni v Ljubljani. Na Štajerskem so bili ljudje še najbolj prepričani, da je osvobodilna fronta nekaj narodnega. Zato je bilo tam še največ zagovornikov partizanstva. Sedaj je prvo navdušenje povsod spalnelo, v Ljubljani in na Štajerskem.

Zanimalo Te bo, da je v Ljubljani nekaj duhovnikov, ki se niso postavili partizanstvu tako po robu kot je to storil škof Rožman. Ti so ostali sedaj na svojih mestih. Razume se, da komunizma ne zagovarjajo, niso pa stali v ospredju borbe. Ti mislijo, da je treba tudi v najtežjih časih najti neki način, da more Cerkev učiti svoj nauk. Pod vsakim režimom treba storiti, kar se da. Baje se je tudi znani suspendirani duhovnik Metod Mikuž spraval s škofovim naslednikom, generalnim vikarjem Ignacijem Nadrahom, in sedaj zopet sme maševati.

Tudi zaprtih je v Ljubljani precej duhovnikov zlasti katehetov, tako katehetje Tomec, Pivek, Križaj, Oražem, Peter Kovačič (štajerski beguncem).

Sedaj sodojo tu da je vseh beguncev iz Jugoslavije, odkar je "osvojen" do 80.000. Ti so se zatekli k Angležem in Amerikancem. Med njimi je seveda precej Srbov in Hrvatov. Tudi Draža Mihajlovič je med njimi. Tako tudi hrvaški voditelji Maček, Torbar in Pernar.

Take razmere, da morajo ljudje v masah bežati pred lastno vlado, nas razumljivo ne priporočajo v zunanjem svetu. Nalet sem na sodbo slovenskega izobraženca, ki mi je rekel, da se je osvobodilno gibanje, ki bi moglo biti v resnici narodno gibanje samo kompromitiralo s svojim komunističnim nastopom in da je s svojimi terorističnimi metodami preprečilo enoten nastop vseh Slovincem. Drugi pa je z nekakim obupom priznal, da smo izgubili Trst samo radi partizanov, katerim je bil komunizem več kot narod.

Partizani poskušajo v Sloveniji podržaviti vse, kar se da, ali vsaj spravit pod državno kontrolo. Vsaka ustanova dobi komisarja. Tudi združništvo je sedaj čisto pod komunistično peto. Nemci so zadrage po Gorenjskem in po Štajerskem poenotili in postavili pod svoje posebno nadzorstvo takoj, ko so te kraje zasedli. Tudi Italijani so postavili združništvo neko kontrolo. Kasneje so Nemci v Ljubljani združili Kmetijsko družbo in Gospodarsko zvezo. Ravnatelj Kmetijske družbe so postavili za vodjo; one s katoliške strani pa so odstranili. Partizani so sedaj ravnatelj inž. Ferlinsa zapril, češ, da je sodeloval z Nemci. Sedaj je na Slovenskem konec svobodnega združništva.

Tudi vesti, ki sedaj prihajajo iz nemških koncentracijskih taborišč, Te bodo interesirale. V Dachau je umrl bivši ljubljanski župan Dr. Dinko Puc. Dalje so tam preminuli odvetniki dr. Novak, dr. Fetih in dr. Lapajne. Živi so še ostali dr. Andrej Gosar, Jelačin in štajerski duhovnik Franc Hrastelj. Vsi trije pa so bili blizu smrti. V taborišču Belsen sta umrla bivši tajnik dr. Antona Korošca Mirko Kranjc iz Borovnice in dr. Jože Logar iz znane trgoveške družine v Kranju. Vsega skupaj je bilo baje v teh taboriščih do 3.000 Slovincem.

bo daroval 26. avg. v baziliki sv. Frančiška (Alsina, Defensa) č. g. JAN BUREŠ. Vstopil je k salezijancem in pri njih opravil srednje šole.

Rojen je bil v Libešinu na češkem.

1931 l. je prišel v Turin, odkoder so nato odločili salezijanci več bogoslovcev za razne misijonske dežele in je bil Bureš poslan v Argentino.

V Fortinu Mercedes je nadaljeval šole. Nato je bil l. 1935-37 učitelj v Trelewu in pozneje v Córdoba, kjer je salezijanska bogoslovna. Toda 1942 je opešalo njegovo zdravje, in so ga zato poslali v Paragvaj, kjer se je znatno okreplil. Nadaljna njegova življenska pot ga je prinesla v Santiago del Estero, kjer je veliko pomanjkanje duhovnikov, zato se je odzval prošnji škofa in letos dokončal bogoslovje v Katamarki, kjer je bil 15 avg. posvečen za mašnika in bo opravil novo mašo 26. sept. ob vdeležbi mnogih čeških sorojakov.

Naprosil je tudi č. g. Hladnika, naj bi tudi on sodeloval pri tej njegovi prvi daritvi na poseben način, da se tako dokaže naša slovanska vzajemnost. Sprejel je č. g. Hladnik čast novomašnega botra.

Vsi Slovenci pa so povabljeni na novomašno slovensnost, katero bo imel č. g. Jan Bureš med nami

2. SEPT. OB 10 URI NA AV. DEL CAMPO na Paternalu in isti dan popoldne s slovesnimi litanijami na Avalos ob 16.50.

El Rev. P. JUAN BUREŠ, nacido en Checoslovaquia, ordenado sacerdote el 15 de Agosto en Catamarca. Celebrará su Primera Misa el 26 de Agosto en la basílica de San Francisco, Capital.

V RIHENBERKU je umrl neznane smrti že pred 2 leti

† JOŽEF MREVLJE,

Ija, tako novico so dobile tri njegostar 54 let. Dve leti ga že krije zeme sestre, katere žive tukaj. Doma zapušča rajni 2 sestri in enega brata ter 90 letno mater.

Maša zanj bo 2. sept. ob 9.30 na Paternalu. Zapoje žalni zbor.

Zapustil je solzno dolino
† JOŽEF NOVOTNI
doma iz Gorice. Umril je 2. avg. v bolnici, star 56 let. Trpel je na jetrih. Pokojni je bil blag mož in zaveden slovenski narodnjak.
Maša za rajnega bo 22. sept. ob 12 uri pri sv. Rozi.

Na Hrvaškem so partizani zaprli škofa Stebriča. On je goriški Slovenec, doma iz Solkana. Bil je dolgo let škof na otoku Krku. Sedaj mu očitajo, da je kolaboriral z Italijani in Nemci. (Znano je, in o tem se je pisalo v ameriških listih, kako odločno je ta škof nastopil proti italijanskim nasilstvom v hrvaškem Primorju).

Skušal bom ob prvi priliki zopet poročati. Upam pa, da že vendar pride čas, ko se bo dalo pisati brez ovinkov in boste mogli brati poročila nepristranskih ameriških poročevalcev o razmerah v Jugoslaviji.

PISMO IZ RIMA 27. MAJA.

Podali bomo le kratek izvleček in še ta zelo omiljen.

Ko je OV (Osvobodilna vojska) vstopila v deželo, so ljudje čakali kaj bo. Ko so zvedeli grozeče novice, ki so povzročile paniko v deželi, so se pognali v beg vsi tisti, kateri so kaj nastopali proti komunizem ali slutili kaj neprijetnega od njih. Ker je OV zaprla vsa pota proti Italiji, je ostal samo prehod čez Ljubelj na Koroško, kamor je hitelo iz Ljubljane samo 15.000 oseb in iz Kranjskega v celoti kakih 40.000.

OV je imela malo Slovencev. Bili so večinoma Albanci, Grki in Bolgari, katero so imeli navodila, odstraniti vse, kar bi vtegnilo komunizmu delati napoto v bodoče.

4. maja so prišli v Ribnico, Kočevje, Logatec in Idrijo. Begunci, ki so od teh krajev bežali, so pravili, da so v Ribnici ustrelili dekana Demšarja, v Kočevju župnika in 12 oseb, v Logatcu so župnika Skubica pribili na križ in pod njim zakurili. Prebivalstvo so po vaseh sklicali in razdelili na tri skupine: ene postrelili, druge poslali na prisilno delo, tretje pa mobilizirali . . .

"SAMOPOMOČ SLOVENCEV"

je imela prav lepo obiskano čajanko 5. avgusta. 19. avgusta je bila balincarska tekma, ki je zbrala obilo rojakov in tudi prinesla lep dohodek za pomoč domovini.

Vsi rojaki so pozvani na prvo pomladansko kulturno prireditev Samopomoči, ki se bo vršila 22. sept. (sobota) ob 20 uri.

Na sporedu je poleg raznih drugih točk tudi razigrana burka za smeh mladim in stariim.

POSTA V JUGOSLAVIJO IN TRST še ne gre nobena. Edini način je, poslati znanim v Italiji od koder se more poslati naprej.

G.P.D.S. V VILLA DEVOTO

pridno nadaljuje zbirko za pomoč domovini.

Mladinski odsek se pripravlja na prvo pomladansko prireditev, nameravano za nedeljo 23. septembra.

PODPISI ZA PRIMORSKO

Nekateri rojaki so v zadregi, ali naj podpišejo zahtevo Slovencev glede Primorske. Opozarjamo vse rojake, naj kar brez skrbi vsak priloži svoj podpis. To je narodna dolžnost vsakega Slovenca.

Oni rojaki in rojakinje, kateri žive v oddaljenih krajih, naj pošljejo svoje podatke, in sicer: Ime in priimek; leto in kraj rojstva, ulico in hišno številko kjer je prebival v domovini; leto ko je odšel v tujino. Vsakdo naj pobolasti, da se ga podpiše v njegovem imenu. Podatke pošljite na: Odbor za Jugoslovansko Primorje, San Blas 1951, Buenos Aires.

ZAHTEVAMO TRST

O priliki obiska inozemskih časnikov je maršal Tito spet povdaril, da Jugoslavija zahteva Trst, ki nam pristoji tako iz gospodarskih kakor narodnostnih razlogov. Pri tej zahtevi vztraja vlada kljub atomskim bombam, ker je to naša pravica.

TRST SVOBODNA LUKA,

kot je razvidno iz časopisnih vesti je bilo v Potsdamu predloženo da bosta Trst in Solun svobodni pristanišči.

Begunce so tudi po ptu zasledovali in jih del zajeli.

Na begu je bilo ubitih 15 duhovnikov. Med njimi Miha Jenko, župnik iz Most, Supin, Lampič in Fric.

Ljubljanski škof Rožman je hotel ostati na svojem mestu, naj pride karhoče. Toda drugi so ga pregovorili, da je to nesmiselno, ker je bilo že javno razglašeno, da je obsojen na smrt kot "kolaboracionist" in da ga bodo brez nadaljnega ustrelili, če ga dobe. Na to prigovarjanje se je udal in se je umaknil. Umaknilo se je tudi mnogo duhovnikov in nekaj bogoslovcev, kakih 200, kateri so prišli peš na Koroško. Tam so jih prevzeli Angleži in razposlali po taboriščih v Beljaku, Vetrinju, Celovcu, Feldkirchenu, Treffenu, Spitalu, Lienzu na Tirolskem in po Sev. Italiji. Škof Rožman je bil 22. maja v Lienzu.

Tudi iz Goriškega se je umaknilo precej ljudi. V Monigo de Treviso je 1200 beguncev, je med njimi tudi 300 primorskih Slovencev, nekateri iz nemških koncentracijskih taborišč, kateri radi komunizma ne upajo, domov. V taborišču Cesena je 250 goriških Slovencev in tudi 1000 srbskih beguncev, med njimi precej pravoslavni duhovnikov.

Vsi ti se nahajajo v skrajni bedi in nujno potrebujejo pomoči. Komunisti so jih postavili na črno listo kot "kolaboracioniste", a oni trdijo, da je očitek popolnoma neopravičen in zato iščejo zatočišča pri Angležih. Menili so ostati kar doma in počakati, kaj bo; toda v splošni paniki, ko so se širile grozotne vesti, so smatrali za bolj koristno, da si rešijo življenje za te dneve in da bodo pozneje pred nepristranskim sodiščem dokazali da so bili dobri domoljubi in da je pač njihova demokratična pravica v odporu proti komunizmu, ki ga je partizansko gibanje uvajalo pod firmo osvobodilne fronte.

ROJAKI, PRIMORCI! PODPIŠITE BREZ SKRBI "PRIMORSKO POLO" IN PRILOŽITE KAJ ZA KRITJE STROŠKOV TE OSVOBODILNE AKCIJE!

Jaz —
odpustite, pri nas
vsi stavki tako se začno —
jaz imam prijateljčki sestrici dve,
obe sta že zrasli močno,
zamorčki prav ljubki obe.

Ta večja, Bebita, ima že pet let,
Kaj pa mislite!
Ta druga, Elsiča, —
kaj se čudite? —
še ne zna šteti do pet.

In klepetuljčki drobni ti
vse vprek hitita
pripovedovati mi
razne, pa že tako važne reči.

Če Beba mi reče:
"Jaz" — tedaj vidite, da tako se začne: —
"Jaz znam že celo "zdrava Marijo".
Elsa takoj ji besedo preseče:
"Jaz znam tudi že celo "zdrava Marijo"!

Prva: "Jaz sem videla leva,
tako, tako velike ima oči."
Druga kar nič ne okleva,
takoj mi isto za njo ponovi.

Oni dan mi Beba vesela pride povedat:
"Jaz pa imam danes pet let!"
Elsiča za njo priteče se kregat:
"Jaz tudi imam danes pet let!"
Pa Beba naj ugovarja, kar hoče,
zaostati za njo njena sestra noče.

Kaj pa hočete? Prva klepeta
iz svojih pet let,
druga, papigica,
še neumna glavičica,
za njo blebeta, kakor zna,
saj še ne zna šteti do pet.

Beba je že velika,
saj Beba se že brati in šteti uči.
med njimi tedaj je razlika,
Kaj pa si predstavljate vi?

Komu pa naj pokaže visoko to učenost?
Da občuduje tako čudovito modrost?

"Jaz pa že znam pisati "i"! —
"No, pa pokaži, kako!" —
Svinčnik že v roki drži,
papir se pa najde lahko,
in brž nanj nekaj naslika. —

Oho! Kaj pa je to?
Da, da! Saj je prava oblika,
Narobe bilo je samo!
A pika?
Ta pa ni važna tako!

Ti, moja Bebica, le potolaži se!
Ni malo na zemlji ljudi,
ki jim prav tako vse narobe gre,
čprav svojo prazno glavo
prav visoko drže.
A Gospod Bog na vse njih bedaste "i"
prav na vrh svojo veliko
navsezadnje udari — piko!
David Doktorič:

FATIMA

"Kar je slabotnega na svetu si je Bog izvolil, da bi osramotil kar je mogočnega in izvolil si je Bog, kar je na svetu preprostega in zaničevanega. . . ." (I. Kor. 1. 27-28) Tako tudi Marija. Tudi ona, ljubiteljica srčnega cvetja in življenjskih čednosti, ima svoje vrtove v katerih z ljubeznijo goji svoje cvetje.

Večno zahvalo Bogu sta dajali globoko verni družini iz kojih so vzklile in se razvijale cvetke vredne vrtov Brezmadežne.

Lucija — Francek — Hijacinta, čisto višinsko cvetje, beli simboli planin so v priprosti mičnosti skromnega življenja vzklili in zacveteli. Ne toliko po svoji zunanosti, pač pa po preprostosti in nedolžnosti, ki jim je sevala z detinskih lic so bili prikupni in vabljeni. Zdi se, da se je v njih nedolžnem pogledu zrcalila lepota gorá, čarobni gozdovi in nedosegljiva jasnina neskončnih višav.

Temno-polta Lucija, sestrična ostalih dveh je bila precej resnega značaja. Trde poteze zagorelega lica je pripisovati soncu in vetru; saj se je pod to navidezno raskavo skorjo skrival nežen, miline in plemenitosti poln značaj. Že v nežni mladosti je znala obvladati samo sebe ter molče in brez solzá prenašati težo in krivice. Komaj 6 letna je prvič pristopila k angelški mizi, ob kateri jo je bilo pozneje često videti. Odkar je okusila angeljski kruh jo je neka notranja sila vlekla pred tabernakelj, v bližino Jezusovo.

Hijacinta, najmlajša v številni družini, je kazala nekoliko sebičnosti. Kedó bi se temu čudil! Bila je sončni žarek družine, izredna ljubljenska vseh. Njen jasen značaj, bolj šibka postava, a posebna nadarjenost so jo delali prikupno vsem. Kazala je izredno nagnenje in ljubezen do lepote, ki jih je čudovita božja roka bogato nasula po domači planjavi. Naraven vrt, poln prekrasnega, negojenega planinskega cvetja na holmiču "Cabezo" je bil njen najdražji kotic. Tam je vila šopke in pletla vence prekrasnih očnic, encijana, rododendra. . . Živo razumevanje do božjih stvari jo je sililo, da je z sveto radovednostjo stavila 100 in 100 vprašanj Luciji, vprašanj, ki so kar prekmalu izčrpala skromno znanje mlade učiteljice.

Francek — njena živo nasprotje! Mirna narava ga ne bi niti z daleč priganjala, da si kot starejši pribori kake pravice. Plavolaso glavico so krasila temne, mehke, ljubeznivosti polne oči. Nekoliko sanjava, a čista duša, se je često napajala v čarobni omami. Pogosto je nepremično zrl vrhove gorá, ko jih je sonce s svojimi večernimi žarki mehko poljubljalo v slovo, ali pa v duhu neutrudno romal po planjavi, vse tja v daljavo, kjer se nebesni svod dotika zemlje. Njegova duša je hitela v čarobno deželo tajnosti in nepoznanih

lepote, kakor, da je prisluhnil vabečemu glasu in v zamaknjenju že gledal Njo, ki ji je danes tako blizu. . . . .

Detinska doba, lastna otrokom skromnih razmer je potekala le tem izvoljencem božjim sredi trdega, a pestrosti polnega planinskega življenja. Tam v senci košatih dreves domačega vrta je našlo bajno kraljestvo otroške domišljije tako široko polje za svoje udejstvovanje. Le tam so modrovali; neizčrpen studenec otroških "zakaj" je našel v Luciji svoj "zato", ki ji je kot starejši pristojala zadnja, odločilna beseda. Priproste igre, pa tudi male, a "velike" skrbi so jih skoraj neločljivo družile med seboj.

*

Prehitro je bilo treba dati slovo igram. Skromne družinske razmere so zahtevale njih nežnih moči. Prva je bila Lucija — pastirsko življenje jo je klicalo! Presrečna je pohitela z novico med svoje detinske tovariše. Potočke solzá je izvabila mlajšima ta nenadomestljiva izguba — prva ločitev. Neuslišane so ostale prošnje, da bi smela spremljati Lucijo v planino. Od tedaj so neizmerno počasi potekale ure dneva in zdi se, da kljubovalno sonce kar ni hotelo zakloniti v svoje nočno kraljestvo, kajti tedaj se je Lucija, zmagoslavno kot kaka kraljica vračala s planin v objem svojih dragih. Do podrobnosti natanko je pripovedovala svoje planinske doživljanje in s tem budila le še večje hrepenenje po planini v srcu Hijacinte in Franceka.

Podvojili so prošnje in bili končno uslišani. Novo življenje se je začelo! Dnevno so za nekaj ur zapustili toplo zavetje doma, izbegli ljubečemu pogledu matere in tam v samotni gorski naravi uživali čisti planinski zrak. "Kot kralji visoko v planin. . . ." so pasli svojo skromno čredico in se radovali srečne mladosti. Do utrujenosti so rajali in se veselili, ali pa v hladni senci borovcev gradili zlate gradove v oblake otroške domišljije.

Zvesti naročilu vzornih mater so vsak dan skupno molili sveti rožni venec. Tam v prosti naravi, kjer se čuti duša tako blizu svojemu Stvarniku, je pognalo v srcih naših malih zlato seme krščanske vzgoje svoje prve, nežne klice. Le tam je Lucija slikala mlajšima ono strašno trpljenje našega Gospoda tako živahno, da je temu, ali onemu zablestel svetli biser v nedolžnem očesu, za njim pa je kanila debela solza sočutja po nežnem licu. . .

Zahajajoče sonce je bilo opozorilo za odhod v dolino. Veselo so zbrali ovčice in dali slovo planini. Dom — toplo družinsko ognjišče, ob njem pa ljubeče materino srcé jih je klicalo! Koliko so ji imeli povedati, kaj vse so videli in doživeli. . . ! Njen božajoči pogled in zlati nasmeh, pohvalna beseda očetova jim je bila običajna nagrada. . .

Po skromni večerji so skupno z domačimi odmolili večerno molitev, nato pa jih je spanec na svojih krilih odnesel v svoje nočno kraljestvo sanj.

Bajo el Sol Libre

DECIMO TERCER CAPITULO

La esclava Melita se engañaba amargamente cuando adornaba el kubikulum de su halcón y lo esparcía con peonías perfumadas. Azbad no atravesó el umbral esa noche.

Cuando volvió de Teodora, buscó primero a Rustik y lo complació mintiéndole de que el camino a Bizancio le estaba allanado. Porque la emperatriz nunca olvidaría que él fué el primero en darle noticias de Epafrodit y que fué él quien prometió darle a Irene, lo cual era un deseo que desde largo tiempo tenía la emperatriz.

El prefecto estaba contento y fué alegre a la pretoría a buscar a los conocidos, a quienes invitó a una cena en los baños de Zevksipos.

En su escritorio, Azbad estaba acostado sobre una dura otomana, forrada en cuero de vaca. Con las manos bajo la cabeza miraba el cielorraso, en el cual Aurora conducía la cuadriga del sol joven.

Sabía que el día anterior se le habían vuelto a abrir las puertas de Teodora. A pesar de eso, no estaba satisfecho. No lo mordió el que la emperatriz estuviera tan fría, no le dolió la espina con la cual lo había herido profundamente al decirle que era un peligroso azor para la palomita Irene. Estaba acostumbrado a la hiel que tenían las palabras de la déspota. Pero otros gusanos roían su corazón, se habían despertado y andaban por sus venas. Por sobre todas las cortesanas, por sobre la lujuria de las concubinas, se levantaba Irene como una antorcha en un pantano, y alumbraba con sus rayos el lodo en el cual nadaba Azbad. Hacía ya tiempo había perdido la fé en la honradez, en la dignidad, en la verdad. Con la lengua llamaba a Jesús y en el corazón invocaba a los ídolos. Pero ese día, el aliento de Teodora en su alma encendió una llama cuyo nombre él desconocía. Sacó las manos de bajo la cabeza y las apoyó en la frente.

"¿Estoy celoso de Irene? ¿Acaso todavía la quiero? ¿Quererla? ¿Acaso no perdí hace mucho el último latido del corazón en el cual palpitaba el amor? El amor es sueño, la verdad es el placer. Y sin embargo..."

Azbad se levantó del lecho y caminó impaciente sobre el mármol. Su corazón estaba despedazado. Le parecía que lo llamaba Irene en su socorro. Creyó oírla pronunciar con callada humildad su nombre rogándole que recordara el amor que alguna vez le había jurado, y la salvara.

Excitado, confuso y deshecho se arrojó Azbad al duro lecho, se cerraron sus párpados y un sueño tempestuoso lo cubrió.

Al día siguiente se sentó cansado a la mesa. El sol bañaba su cara. Sobre las mejillas, había paz, como en el silencioso Propóntide. Apartó la mano de la cabeza, golpeó con fuerza la mesa y se rió a carcajadas de sí mismo.

"¡Anoche estaba ebrio a pesar de no haber bebido! ¡Que gracia! La sangre del hombre hierve, y en él nace un jovencito enamorado. ¡Recuerda, Teodora! También el siervo desea comer en la fuente repleta. Las migajas son para los perros. No tendrás a Irene, Irene será mía. El azor salvará de los dientes de la zorra a la paloma, para merendarla él mismo."

Azbad hundió sus dedos en el enredado, sucio y no perfumado cabello, entornó los ojos y se quedó pensando junto a la mesa. La esclava Melita le trajo el desayuno sobre una bandeja de plata: fruta, manteca cruda, dulce y vino hervido. Nieblas vaporosas se elevaban del recipiente de vino. Melita parecía una idólatra ofreciendo el humo del sacrificio a su ídolo. El calor se desprendía del vino, el magister equitum no se movía. El pecho de Melita se levantó agitado, colocó el desayuno sobre la mesa de piedra, se acercó a Azbad y

tocó suavemente las manos del mismo. Se estremeció, levantó la cabeza, la miró enojado y le ordenó:

"¡Vete! ¡Déjame en paz!"

La obediente esclava, que lo amaba mucho, se retiró silenciosa, se sentó sobre una roja piedra, delante de la puerta; sobre la estrella de mosaico corrieron sus lágrimas.

Durante mucho tiempo no se movió el general de los palatinos. El desayuno se enfrió intacto sobre la mesa; ante la puerta Melita aguzaba inútilmente el oído para oír el momento que se despertara de esos pesados pensamientos.

De pronto Azbad se levantó de la mesa. Todos los hilos del plan se habían reunido en un nudo pesado, la confusión había sido vencida.

"¡Que así sea! El esclavo se hartará, la emperatriz recogerá las migajas. Entonces yo no debo ir a buscarla. Irá Rustik. ¡Que vaya! Yo escribiré una carta a Irene, encontraré a un mensajero al que enviaré ahora mismo. Le explicaré el plan de Teodora, le juraré mi amor, le ofreceré dinero para que huya antes que se vuelva su tío. Le daré el domicilio de un amigo de Odrina, le aseguraré que no me guía ningún deseo; le aseveraré por la Santa Trinidad que hago esto solamente por un verdadero amor. Irene teme a la corte, me creará, y cuando se encuentre junto a mi amigo, estará también muy cercana a mí. Teodora sabrá que huyó y yo tendré oportunidad de vengarme porque no confiará en mí."

Inmediatamente se sentó y escribió el mensaje para Irene. A la tarde un mensajero cabalgaba con él y el dinero desde Bizancio a Toper por la calle de Salónica.

*

La noticia traída por Rustik de la muerte de Epafrodit intranquilizó a todo Bizancio. Los senadores hablaban en el foro del terrible castigo divino que seguramente sufriera el ofensor del santo déspota y el instigador del pueblo contra la emperatriz. Con la fantasía más viva se superaban uno a otro cuando describían los martirios que Satán había preparado en el fondo del infierno para ese traidor de cristianos y defensor de bárbaros. Pero cuando estaban en su casa, sentados tras las puertas bien seguras, compadecían sinceramente su destino pero no podían creer ni en lo más mínimo de que el Griego fuera por sí mismo al encuentro de la muerte. Por eso en la plaza emitían en voz bien alta la opinión sobre su desaparición.

Aún mayor era la preocupación por el rico Epafrodit en las bajas tabernas del Cuerno de Oro, donde se reunía la plebe. También allí se invocaba a gritos a Satanás para que calentara la caldera más grande para el griego. Pero en las horas tardías cuando las sombras de los espías cortesanos se disipaban, se cerraban en apretadas ruedas alrededor de los jarros de barro llenos de vino y a media voz maldecían al Emperador y alababan por santo a Epafrodit, colocándolo sobre un trono de oro, cerca de la mismísima Santa Sofía, en los cielos.

En tales conversaciones se volvía a despertar un gran interés por el esloveno Iztok. Con viva curiosidad esperaban noticias del norte y apostaban entre sí, si el esloveno había alcanzado a huir, o si lo habían alcanzado sus perseguidores. ¡Olvidaban así a la guerra en Italia. No hablaban tanto de Belisario o de Mundus como de Iztok. No había nadie entre los bárbaros, ni entre los esclavos y ni siquiera entre los soldados, que deseara a Iztok el ser traído de vuelta a Bizancio. Más de uno había jugado sus últimas monedas por Iztok, por el sólo ardiente deseo de que lograra huir tras el Danubio.

Sobre este peligroso volcán, en cuyo corazón hervía el malcontento y el odio hacia el déspota, estaba sentado, bien alto, el Emperador, y escribía noche y día a sus prefectos en las provincias dando nuevos impuestos para continuar la guerra y las obras de Santa Sofía. Multitudes de propietarios hambrientos abandonaron sus tierras e inundaron Bizancio o

dejaron atrás los límites del imperio, pues no podían pagar los impuestos. En ninguna parte había sumisión, amor y respeto. Todos se arrodillaban, todos se arrastraban, pero las entrañas tenían sólo maldiciones y rebelión.

Por eso murmuró la ciudad con alegría escondida cuando volvieron los soldados que habían seguido a Iztok. Todas las tabernas estaban llenas, las columnas de los foros eran demasiado estrechas para contener tanta multitud.

¡Huyó! ¡Huyó! pasaba en secreto de boca en boca. Y en alta voz se oían maldiciones y se levantaban los puños y amenazaban al norte con un nuevo Hilbudi. Los soldados, que habían ido tras el Hema en persecución de Iztok eran invitados y deseados en cualquier grupo. Cien veces, en obligada renovación, debían repetir los terrores que habían visto en la Tracia y en Mesia. Decían con pavorosamente, con terriblemente comandaba Iztok a los eslovenos fugitivos, como desmoronaba los fuertes, se apoderaba de legiones enteras, se llenaba de armas y riquezas, arreaba al mismísimo Tuñús y alcanzaba el Danubio junto a las ruinas del fuerte Turrís, que hasta hacía poco era el fuerte en el que se había hecho invencible Hilbudi de este lado del río. Y cuando volvían con Tuñús, al que había mandado llamar ante sí el Emperador, los habían alcanzado algunos hunos con la noticia de que Iztok había deshecho todo el ejército de los antos, que huyeron golpeados y vencidos como majadas de ovejas asustadas hasta el río Tarranta y tras él, a las tierras de los varhunos.

“Iztok es más glorioso que Belisario. Mundus es un centurión, no general, comparado con este bárbaro. Vendrá sobre Bizancio. ¡Que venga! Será indulgente con el pueblo. Pero Teodora y Azbad... ambas pieles las compraremos y se las daremos a un curtidor para que haga correas.”

Así planeaba secretamente la masa, en las horas avanzadas.

A la mañana siguiente, cuando vino Tuñús, que debió alejarse de la raptada Liubíniza y con los perseguidores de Iztok, presentarse ante el emperador, llegó también la noticia de que los hunos habían asaltado la Mesia, atravesaron el río Panysus y arraban Tracia. Justiniano estaba furioso. Llamó a algunos senadores, a Belisario, sin hallar buena salida. Belisario se atrevió a reprobar la actitud del déspota frente a Tuñús. ¡Es un embaucador! ¡No debe confiarse de él! Por esto, el emperador premió al fiel vencedor, quitando de su ejército la mejor legión, para que permaneciera en Bizancio a defenderlo contra los bárbaros. Inmediatamente después dió audiencia a Tuñús.

Aparecieron manchas grises en el rostro del huno al tocar con él el suelo, delante del Emperador, al oír los enojados reproches contra los hunos que arrasaban el imperio.

“No son hunos, son gente que no están bajo mi poder. Son varhunos, que me asaltan a mí también y desconfío de ellos. Pero son tanto como langostas y su inundación traga también a mis fieles héroes”.

Justiniano miró significativamente a Belisario, que estaba junto al trono. Belisario inclinó humildemente la cabeza aunque observó en las mejillas de Tuñús sombras dudosas.

“Necesito refuerzo, claro emperador, y me habrían ayudado los antos, los cuales conseguí con gran trabajo enemistar con los eslovenos.”

“Habla, ¿qué deseas?”

“Entrega a los antos la tierra de esta ribera del Danubio, que está olvidada casi; yo me preocuparé para que se lancen contra los varhunos. Se peleará en Mesia pero habrá paz en Tracia. Se maldecirán unos a otros pero nadie atravesará el Hema. Es seguro que también los eslovenos atacarán en esta orilla. Pero aquí los recibiremos yo y los antos, de manera que ya no podrán ni siquiera volver a atravesarlo.”

“Aunque llevas una cabeza de perro sobre tus hombros, tu plan no es necio. El más grande déspota se humilla y ala-

Los soldados que habían perseguido a Iztok eran invitados . . .

ba tu pensamiento. Contigo enviaré embajadores. Llama a los caudillos antos a Turrís. Allí se les confiará la tierra que hasta ahora fué mía, y se llegará a un acuerdo para que, en pago, acaben con los ataques de los varhunos a mi imperio. Hoy mismo partirás con la embajada.”

Tuñús volvió a agachar la cabeza hasta el suelo, la levantó y con sus menudos ojos rogó la palabra.

“Preclaro déspota, no olvides que el camino es peligroso. Estoy solo, no tengo acompañamiento, los enemigos en cambio están dispersos a montones.”

“Te entregaré una carta que te guardará. Te acompañarán legionarios desde los fuertes. Podrás ir tranquilo.”

“Y las tabernas del camino encarecieron! Nadie acepta al viajero gratuitamente. El dinero ya lo gasté cuando, fiel esclavo, preparé la guerra entre los antos y los eslovenos.”

“También te pagará aquel que es el justo más grande de la tierra.”

Tuñús salió del palacio. En la espalda sintió un hilo de sudor. Buscó una taberna. Con gusto salvaje rompía los huesillos de un ave asada y tragaba el vino, que se deslizaba por sus escasas barbas.

Cuando se satisfizo con su abundante almuerzo, empujó con el pie la mesita, —que se volteó— y se estiró sobre el banco de piedra.

“¡Por la memoria de Atila, volví a encguecerlo! ¡Qué me interesan los varhunos ni su imperio! ¡Tuñús se interesa por sí y por su hermosa Liubíniza!”

Tuñús chasqueó con los labios y pasó su ancha lengua por ellos, para relamer el vino que había quedado en los bigotes. Se despertó en él una gran nostalgia por la raptada Liubíniza. El corazón se encolerizó, de manera que ya no pudo permanecer más sobre el banco. Con gran estrépito salió de la bodega y buscó a un judío que vendía caros adornos para las mujeres. Compró muchos brazaletes, aros, collares, hebillas y broches de oro para su hermosa jovencita.

Cuando volvía con el cuerpo de guardia a la corte, donde debían entregarle la carta del Emperador y el dinero, rezongaba:

“Si el Emperador supiera que la hermana de Iztok será adornada con sus bizantinos. ¡Ja! ¡por la sabiduría de Atila!, que se cayera del trono. Llevo cabeza de perro, me dijo. Pero en ella está el cerebro emparentado con Atilas. Y Atilas fué gobernante, tú eres sólo un mujeriego, vulgar, diablo. Ataco a las naciones, es cierto, pero no tus intereses. ¡Tú pagues los animales, Tuñús comerá la carne! Habrá guerra, yo me apartaré hacia el sur y gozaré con Liubíniza. ¡Y hasta me das una carta! ¡Múchísimas gracias! Por lo menos robaré tranquilo. ¡Os crees en serio que llevaré mi cabeza bajo el sable de Iztok?”

IZ JUGOSLAVIJE

Na konferenci v Potsdamu je bilo govora o vojni odškodnini. Določila se je višina, katero naj bi premagane države prispevale v pokritje storjene škode.

Tudi Jugoslavija je prijavila svoje zahteve. V prvi vrsti zadene Italijo da povrne vse kar je njena vojska in uprava obalst izropala in zakrivila škode s požigi in radi bombardiranja, ki so porušila mostove, železnice in stavbe.

SPOR MED VLADO IN KRALJEM

Maršal Tito je podal izjavo, da kraljevi ukrepi nimajo nobene zakonite veljave, ker je bila regencija pravilno postavljena in je v njihovih rokah vsa kraljevska oblast, tako da kralj ne more razglasiti za neveljaven noben ukrep, katerega podpišejo regenti.

V raznih krajih so se vršile velike demonstracije proti kralju; vlada vtis, da je javno mnenje večine naroda nasprotno povratku kralja.

TUJI KAPITAL V JUGOSLAVIJI

Minister za narodno gospodarstvo Andrej Hebrang je javil, da se je že pričelo z nacionalizacijo nekaterih podjetij in da se je vpeljala kontrola tujega kapitala, kateri bo poddržavljen tako, da bo dana primerna odškodnina zavezniki firmam, dočim nemškim ne bo dana nobena odkupnina. Največ deleža imajo Angličani in Čehi, nato Nemci.

AGRARNA REFORMA

Oblast je že na delu glede preuredbe posestne lastnine. Osnovna postava določuje, da nihče ne bo mogel imeti čez 35 ha delavne zemlje v svoji lasti. Kdor ima več, mora isto odstopiti državi. Tisti, pa kateri zemlje ne obdelujejo sami bodo mogli obdržati le 5 ha. Nekaj zemljišč, katera bo tako država pridobila, bo služilo za vzorne in poskusne kmetije.

GLEDE POLOŽAJA KAT. CERKVE

je podal maršal Tito načelno stališče v avdijenci, ko je sprejel zaarebškega pomožnega škofa. Izjavil je, da on ni nasproten Rimu in želi da se položaj spo-

razumno uredi, a da je treba dati cerkvi bolj narodni značaj. Nezadovoljen pa je bil s stališčem velikega dela duhovščine.

SODBA PROTI ČETNIKOM

Iz Čurčilovega govora je izzvenel očitok, da so politične strasti v Evropi jako napete. Ilustriral je svojo trditev z izjavo neke osebe s tako politično miselnostjo ob priliki, ko je zgubil na Angleškem volitve: "Ubogi Čurčil, gotovo ga bodo ustrelili" . . . . In tako menda res je v Evropi, kjer političnega nasprotnika smatrajo tudi za osebnega sovražnika. Sodijo jih, kot da so vse delali iz same hudobije in jim ne priznajo, da so imeli dobre namene s svojim ravnanjem, katero je imelo nesrečne posledice.

Po tej miselnosti je bil sojen tudi Mihajlovič in četniki. V Beogradu se je vršila sodba proti njim, ki je obsodila na smrt 5 in na 20 let ječe 20 predstavnikov in članov "Centralnega Narodnega Odpora".

Mihajlovič je bojda v Italiji, četnikovanja pa še ni konec in se v Bosni vrše še krvave bitke, kjer se upirajo skupine četnikov in ustašev.

BODOČE VOLITVE

Vlada že pripravlja pravilnik za bodoče državne volitve. Zadeva je zelo važna in je v znak nesporazuma z nekaterimi vladnimi predlogi odstopil dr. Milan Grol, podpredsednik vlade. On je bil preje vodja jugoslovanske demokratske stranke.

PISMO IZ BELE KRAJINE

Naslednje pismo sta dobili Poldica in Zvonko Podgornik, San Francisco. Prinesel in izročil jima ga je jugoslovanski delegat Stane Krašovec, ki je prišel na konferenco združenih narodov v San Francisco. Napisal pa ga je prijatelj omenjene družine Inž. Ivan Klemenčič, ki je zdaj tajnik na ministerstvu šumarstva v Beogradu.

Beograd, 12. aprila 1945.

Da se Vam najprej predstavim. Jaz sem iz Lokvice Klemenčičev (Matjašev). Kremeščeva žena Katka je moja sestrična, a Mira Mežnaršičeva (Bartusova) je moja žena. Živel sem pred vojno v Bosni. Za časa vojne je nam v Bosni vs ezagorelo in z dvoje otrok in ženo sem prišel v Metlike in nato k partizanom. Letos v ja-

nuarju sem se z letalom odpeljal iz Bele Krajine v Beograd. Ko sem odhajal, so me mnogi prosili, naj sporočim njihovim v Ameriko, kako je stanje v Belokrajini.

Martinu Klemenc, Canada, (to je moj brat), javite da smo vsi od družine dozdaj živi in zdravi. Mama so se postarali. Nežka in nevesta sta dobro. Deklici Micka in Anica lepo napredujeta, moji otroci Ivanček in Vladimir tudi. Brat Jože je že dve leti v Jugoslovanski vojski. Sedaj je v vojaški kovačnici. Bil je ranjen v glavo, ali je sedaj zdrav. Družina je skoro bosa. Mnogo so pomagali ta leta moji družini, ker sem bil jaz brez zaslužka. Tudi od njegove žene Nežke so živi in zdravi. Pri Opalkovih v Metliki je isto, le mož je bolj slabotnega zdravja. Martin Plut (Rus) je lani padel v boju z ustaši. Micka Rudmanova (Nemanič) je naš oficir in je sedaj vodja v naši bolnišnici v Italiji. Govednikovi so vsi dobro. Od gorenjih Krakarjevih in Firovih je sin padel v boju. Okrog Lokvice so bili često boji med Italijani in našo vojsko.

Maks Malesich, Ontario, Canada. V Metliki žive Ivanova (Hančkova) in Darčkova družina živa in zdrava. Ivanov sin je v naši vojski. Ko so Nemci lani v juliju vdrli v Metliko, so zažgali okrog 70 podov, kozolcev itd. in 30 hiš. Tedaj so zažgali tudi Ivanovo hišo in trgovino. Škoda je zelo velika. Darček je takoj v začetku vojske prišel v Metliko in je tu preživel kakor je mogel z družino ta težki čas. Oče Bartusov je živ, le bolj slab kot 72 letni starček, a žena Anica mu je umrla že leta 1942. Mesarije ni več, gostilna še po malem dela. Mi živimo z ženo v Bartusovi hiši za konzumom. Dane Bartusov je vjet od sovražnika, mati njegove žene Vere, Canjka, pa je letos umrla. Silvo je na Hrvaškem, bil je zaprt od ustašev. Zvonka živi s svojim možem in otrokom na Bledu.

Kremeščevi v Metliki so do zdaj vsi živi. Franc je bolj slab na srcu. Kovačnica dela za našo vojsko. Katka je zdrava, skrbna in delavna. Fantje so že veliki, eden je nekje na Hrvaškem, drugi v nemškem ujetništvu, tretji zaprt še od Italijanov (Franc) četrti (Karel) pa je v naši vojski. Nemci so lani hišo zelo okradli.

Quando el frescor de la noche se extendió sobre Bizancio, tres embajadores cabalaban con Tuñús, atravesando las puertas de la ciudad. Llevaban consigo el permiso imperial para firmar un pacto con los antos contra los varhunos y los eslovenos. El ebrio Tuñús palpaba con la mano el pesado bolso de bizantinos de oro, que había recibido del Emperador, y murmuraba con voz gutural una canción hunna sobre una blanca paloma y un gris halcón.

Casi al mismo tiempo, salía por otra puerta desde Bizancio el carro de dos ruedas de Rustik. El prefecto había festejado en la ciudad durante varios días. Azbad no lo apuró, a propósito, a salir inmediatamente hacia Toper en busca de la fugitiva cortesana. Quería ganar tiempo para su fuga.

Y realmente ya por entonces el mensajero de Azbad había entregado la carta y el dinero a Irene, en Toper.

Traducción de DARINKA CEHOVIN.

CONSULTORIO JURIDICO

atendido por el Procurador Nacional don JULIO A. TORRES ASTIGUETA, con patrocinio letrado.

HAGA SU CONSULTA A ESTA REVISTA

. . . . y el Sr. JULIO contesta . . . .

a **ACCIDENTADO**: Habría que conocer todos los detalles de su caso, y las consecuencias y circunstancias posteriores al accidente. En términos generales: se pierde el derecho de cobrar judicialmente la indemnización por accidente de trabajo, luego de haberse producido el mismo o aparecido la incapacidad.

a **PROPIETARIO**: Aunque aún deba mensualidades de su terreno comprado a plazos, ni aunque no haya firmado la

correspondiente escritura, tiene Vd. el derecho de que la Municipalidad le abone el perjuicio sufrido en el edificio que allí ha construido, originado por la alteración del nivel de la calle del frente.

JULIO A. TORRES ASTIGUETA

PROCURADOR NACIONAL

únicamente de 18 a 19½

URUGUAY 643

Llame a: U. T. 38-6548

MATAJEV MATIJA

"Matija odkleni no!" je kričal berač. "Kaj se valjaš o belem dnevi pod posteljo! Mar misliš, da ne vem, kje tičiš!"

"I, kako zlomka pa vendar veš, kod sem?" je bleknil Mataj osupel.

"Izdalo te je tvoje smrčanje pa tvoja leva noga, ki ti še zdaj moli izpod postelje... če je pa desna, je pa tudi vseeno! Kaj pa vendar misliš, da se igraš, že tak star dedec, skralivice?"

"Saj se ne!" je hitel Mataj in pomolil svojo kotasto, rdečelaso glavo na svetlo. "Veš, pod posteljo je hladneje, pa tudi ni toliko muh: zato sem legel semkaj malo počivat."

"Aha, aha, že prav. Le odpri!"

Ves prašan in pojčinstav se je skobacal Mataj iz skralivišča in hitel odklepat. Šla sta v sobico.

"No, tukaj sem spet", se je hudomušno smehljaj Andraž. "Lej, prinesel sem ti mačjo kost in leskovke, kakršnih ti bo treba nočoj."

"Hm, ničesar mi ne bo treba", je odvrnil Mataj z veliko muko in umikal pogled.

"Kaj?" je vzkliknil berač nejevoljno in vrzel svoj velikanski slamniki po mizi.

"Ne maram v ris", je s kiselim obrazom ponavljaj Mataj in se v zadregi prijel za debeli nos.

"Ne maraš!" je vzkipek Andraž. Pogledaval ga je pisano in jezno trkal s palico ob tla. "Kaj česnjaš?! Snoči si obetal, da pojdeš, danes pa naenkrat, da ne! To je pa vendar več kakor čudno! Besedo hočeš snesti — sram te bodi! Ali si mož ali nisi? Kaj? Ali se bojiš? Močan si kot topničarski konj, pa si tak zajec? Mene poglej, mene, kokšna suša. Ne bodi no taka baba babasta!"

Tudi Jožeta Kremesca družina je dobro. Še Italijani so mu zaplenili vse usnje. Sin je že tri leta v naši vojski. Dekleti sta že veliki in pidni.

Leopold Trček, Toronto, Canada. Njegov brat Stanko živi s svojo družino in materjo na domu, Ciril s svojo družino pa v mlinu na Primostku. So vsi živi in zdravi. Pepca, sestra, živi z možem Žarkotom pri Bartusovih. Iz Hrvaške so morali oditi takoj v začetku vojne.

Johanna Kašček, Bingham, Utah. Prosim, javite ji, da so Kondovi iz Lokvice št. 45 živii n zdravi, da so dosti pretrpeli, da so skoro bosii in goli, da je sin Tone že tri leta v naši vojski, in da lepo pozdravljajo.

Zupančič Franc, Broadway, Joliet, Ill. Dajte mu javiti, da je njegov sin Franc v naši vojski živ in zdrav kakor tudi njegova žena Malka in otroci, ki žive na Lokvici. Hčerko Zupančiča pa so lani ubili "beli".

Pri nas sta Hitler in Mussolini in njuni hlapci mnoge spravila na oni svet, zdaj sta pa končno tudi ona dva prišla na vrsto. Našo domovina bo kmalu svobodna, čeprav požgana in mnogo poklana. Ali zavihaji bomo rokave in z našim delom in s pomočjo vseh dobrih ljudi si bomo zgradili novo, tako lepo kot ni bila še nikdar.

Mira je te dni z otroci odpeljana z avionom iz Metlike v Zader tako, da je s tem prišla za fronto, kar me veseli, ker sem bil tu stalno v strahu, kaj bo z družino v Metliki, ki je še med dvema frontama.

Prisrčne pozdrave od mene, žene Mire in otrok.

Ivan Klemenčič.

Hudopisk je sedel na klop, si otiral potno čelo in odganjal muhe; Mataj je stal pred njim kakor karan učenec pred učiteljem.

"Oh, Matija, ne bodi no tako prebito neumen, lepo te prosim!" mu je prigovarjal Andraž prijazneje. "Sam sebi ne privoščiš dobrote! Kako le mcreš biti tak svojeglavec? Ali sem ti zastoj govoril včeraj vse popoldne v mlinu, da sem si skoraj izbral jezik? Ali sem zastoj capal danes tako daleč po kost in šibe. Mar me hočeš imeti za norca? Bodi no pameten! Zdaj mi daj pa kaj mokreja, Matija, strašno sem žejen. In vun pojdiva, tukaj je preveč muh."

Poparjeni Mataj je vzel brinovec iz skrinje in šla sta sedet na klop pod košati oreh. Hudopisk si je takoj postregel z žganjem.

Okrogli oblački s svetlimi robovi so stali skoraj nepremično na sinjem nebu. Rahla sapa je razganjala vročino; suhi zrak je zaplavljal sveža vonjava gozdne smole. Jata divjih golobov se je vzdigala proti hosti. Kroginkrog so godli neutrudni črički. Kraj koč so ogrebale kokoši priko prst in se kopale v pesku in sipini odluščenega klaka. Krasan dan je svetil nad tihimi gozdi; sence so se širile proti izhodu in v krotkejšem sijaju so sevala žitna polja in livade.

"Na, pij tudi ti, Matijec!" mu je ponudil Hudopisk steklenico, kakor bi bil oba.

"Seveda ti zaupam."

"Ali moreš reči, da sem ti želel kdaj kaj slabega?"

"Kako neki!"

"Ali nisva prijatelja?"

"I, kajpada!"

"No vidiš! Le pameten bodi, Matijec, in potegni ga še! — Tako. To ti da ko-

rajže in ti povzdigne srce, ki ti je padlo v cokle."

Odkar Mataj ni bil več sam, se mu je vračal pogum in duh podjetnosti. Pove: "Lej, lej, celo Anka te prosi, da bi šel v ris!" je poprijel Andraž iznova. "Le kar dal je beraču, kaj se mu je sanjalo.

pojdi in nič se ne boj, saj ti hudoba ne sme in nemore do živega! In ne vidi te nihče! Telebanovci bodo vsi smrčali doma, vem da, vso noč. Potem tudi lagije potuješ v Ljubljano, ko boš imel denarja več kakor češnjevih pešak! Jaz ti bom pa v tem stražil dom in brinovček."

Mataju se je razknel obraz in kihnil je mož trikrat zaporedoma.

"Vidiš, Matija, vidiš, kibaš tudi, to je kaj dobro znamenje!" ga je sokolil berač in tlačil tobak v čedro. "Le pij, že narediva, da bo prav!"

Andraževe izpodbudne besede, zlasti pa požirki iz steklenice so nagnili Mataja, da se je razknel in zaveril: "V ris pojdem, Andražek, če vse ne vem kaj! Nikar ne misli, ljubi moj, da me je strah hudiča! Nobenega se ne bojim, in naj se jih pridreje devetindevedeset kosmatih! Ali si me slišal Andražek? Ampak... molek pa le vzamem s sabo in podoba svojega patrona tudi, he he!"

"Tako je prav," ga je pohvalil Hudopisk in si prižgal pipico. "Primaruha, če ti ne bi šel, bi jaz raznesel tvojo strahopetnost naokoli po vseh vaseh, da bi se ti smejali še otroci in s prstom kazali za tabo in vpili: To je tisti Matajev Matija, ki se je bahal, da pojde hudiča klicat v ris, pa se je skujal, bojazljivec, pa ostal doma pa se zaklenil pa zlezal pod posteljo, feji!"

"Tega mi pa še nisi povedal, prijatelj, kako naj pokličem vraga v ris."

"To pač ni težko", ga je bodril malhar. Izpod kamižole je izvlekel drobno knjižico z zamazanimi, ogoljenimi listi, ki so bili popisani z velikanskimi črkami. Držal se je resno in učeno in razodel: "to so Yrne bukve!"

(Nadaljevanje)

"CASA JUSTO"

MARMOLERIA
Construcción de Monumentos
en los Cementerios
PLACAS DE BRONCE
JUSTIN MARUSIC
Garmindia 4947 U. T. 59-4318
La Paternal

SPREMEMBA NASLOVA

FRANC KLAJNŠEK KONSTRUKTOR

Izdeluje načrte in proračune — vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

HABANA 4321
Bs. Aires. — U. T. 50-0277.
Villa Devoto

JMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsakovrstna kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021
Telef. 51-5184.

ROJAKI IZ NOTRANJOSTI!
Kadar imate opravka v Buenos Airesu, se ustavite v

"PACIFICO"

kjer boste ceno in dobro postreženi.
CHARCAS 769 - BUENOS AIRES
Lastnik:
ANTON BOJANOVIĆ

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844, Tel. 59-1356

VSA STAVBENA DELA

Dovodne in odvodne inštalacije izvršuje

Luis Daneu

PERU 832 U. T. 34-3405

Krščanska socijalna načela

KATOLIŠKE ALI NEVTRALNE DELAVSKE ORGANIZACIJE?

Resnično je v tem času število najrazličnejših združenj, zlasti delavskih, zelo veliko. Ni tu mesto, da bi preiskali, odkod ima več od njih svoj postanek, kaj hočejo in po kateri poti hodijo. Vendar pa obstaja domneva, ki jo potrjujejo mnoga dejstva, da jim načelujejo ponajveč bolj skrivni povzročitelji in da isti uporabljajo metodo, ki ni v skladu s krščanskim imenom in ne z blaginjo držav, in ki delajo na to, da bi polastivši se vseh delavskih obratov, prisilili tiste, ki se jim nočejo pridružiti, da s pomanjkanjem delajo zato kazni.

V takih razmerah se morajo krščanski delavci odločiti, katero izmed obeh imajo raje, ali da se pridružijo združenju, ki so proti veri, ali pa da snujejo svoja društva, da tako združijo moči, da se morejo rešiti od onega neznosnega nasilja. Da je vsekakor nujno želeti to drugo, ne dvomi nihče, ki noče postavljati največje dobro človeka v najočividnejšo nevarnost.

Gotovo je precej tistih, ki dobro umevajo, kaj od njih časi zahtevajo; ki se prizadevajo na kak način bi mogli proletarce privedi v boljše razmere s poštenimi sredstvi. Sprejeli so njihovo zaščito in se trudijo, kako bi pomnožili blagor družin in posameznikov in tudi kako bi pravično uredili razmerje, v katerem se med seboj nahajajo delavci in gospodarji. Prizadevajo si, gojiti in utrditi v obeh spomin na dolžnost in spolnjevanje evangelijskih zapovedi. Te zapovedi namreč človeka odvrta od pohlepnosti, prepovedujejo mu prekoračenje (prave) mere ter čuvajo slovo v državi kljub največjim razlikam med osebami in premoženjem. Iz tega vzroka vidimo, da se večkrat sestanejo odlični možje na enem kraju, kjer imajo med seboj skupne pogovore, združujejo sile ter se posvetujejo, kaj bi bilo najbolj koristno. Drugi se trudijo različne vrste delavcev združiti v primerna združenja, pomagajo z nasvetom in v dejanju, ter skrbe, da ne bi prenehalo pošteno in koristno delo. Živahnost vzdržujejo in zaščito nudijo škofje, s katerih pooblastilom in vodstvom več svetnih in redovnih duhovnikov med združenimi pridno skrbi za to, kar spada k izobrazbi duha. Končno ne manjka katoličanov, bogatih na premoženju, ki so postali nekako prostovoljni so drugi delavcev, ki so ustanavljali in se z denarjem prizadevajo združenja razširiti. Z njihovo pomočjo je lahko možno delavcu skrbeti ne samo za trenutne dobrine, ampak tudi upati, da si z delom more zaslužiti pošten bodoči počitek. Koliko dobrega je tako mnogotera in živahna delavnost doprinesla za skupni blagor, je znano. Iz tega po pravici upamo v bodoči čas, da le tovrstna združenja stalno rastejo in se s pametno zmernostjo vodijo. Država naj štiti te sestanke državljanov, ki so pravno združeni, nikar pa naj se ne vmešava v njihovo notranje poslovanje in red. Njihova življenjska sila se ohranja vsled notranjega vpliva in se le prelahko vsled zunanjenega sunka uniči.

SPOMINI IZ RUSIJE

HUDA ZADREGA

Brez dokumentov! Rusko sem slabo znal! Poljsko malo bolje! Nemško napol . . . Zgoraj sem bil res cel carski vojak, toda spodaj sem bil spet cel avstrijski . . . Če me natančno pregledajo, bodo takoj vedeli, da sem vojni begunec, in nič dobrega me ne čaka, tako sem sodil.

Pa mi je šinila v glavo rešilna misel. Kaj če bi avstrijskega vojaka, ki ga nosim pod rusko uniformo na skrivaj proč vrget? Toda kako, če sem pa zaprt v tem vozu, ki je zapor? In pod budno stražo? Poskusim na stranišče! Morda mi dovolijo iti.

Moj poskus je uspel. Dovolil mi je stražar iti v stranišče, kjer sem imel seveda opravka, predno sem zbasal skozi luknjo vse, kar sem imel avstrijskega na sebi. Tako sem trgal, da je vse pokalo po meni, da sem male kosce basal skozi luknjo . . .

Globoko sem se oddahnil, ko je zgnil poslednji sled avstrijskega cesarja . . . Ni bila že več daleč Poltava, ko sem to operacijo dokončal.

Zjutraj šele so naju odprli in zaslivali.

Ni bilo dokumentov, pa sem povedal, da sem doma iz Varšave iz Lavadinca . . . to ime sem nekoč slišal, ali prav

"SLOVENSKI DOM"

vabi na VELIKO PRIREDITEV, katere čisti dobiček je namenjen v pomoč domovini.

Vrši se v nedeljo 26. AVGUSTA ob 17 uri v Armenski dvorani, Acevedo 1353 (višina ulice Córdoba 4800). Na sporedu je igra "MATI" in razne druge točke. Rojaki, rojakinje vdeležite se polnoštevilo, gre za potrebne v domovini!

Kakor je razvidno iz papeževih besedi, gre tu za strokovne delavske organizacije, katerih glavni cilj je, priboriti delu njegove pravice. Te strokovne organizacije bi imele stopiti na mesto nekdanjih cehov, kakor je to papež že opetovano poudaril. Kakor le-ti, tako naj bi tudi vzor strokovnih organizacij bilo zgolj delavstvo s katoliškim svetovnim nazorom in te organizacije naj bi obsegale vse delavstvo.

To ostane ideal in gotovo bi bilo najlepše, če bi mogli življenje po tem vzoru uravnati. Pa to za enkrat ne gre. Življenje gre svojo pot in mi moramo računati z življenjem kakršno je. Skrbeti moramo, da se temu vzoru vedno bolj približujemo in vsak korak mora krščansko delavstvo temu vzoru približevati, ne pa oddaljevati.

Dvoje moramo tu predvsem poudariti. Pri delu in boju strokovnih organizacij nikakor ne gre za zgolj materialistične cilje, kakor se tu in tam delavstvu očita. Gre za to, da ima tudi delavec pravice, ki mu gredo vsled dela, ki ga je storil za človeško družbo. Gre za to, da ima tudi delavec pravico do življenja. Z eno besedo, tu gre za pravice, katerim se delavec ne more in ne tudi ne sme odpovedati ne da bi grešil proti peti božji zapovedi, ki pravitako prepoveduje ubijanje samega sebe, kakor ubijanje bližnjega. In kdo ne ve, da se morajo strokovne organizacije boriti za tiste stvari, ki delavcu po naravnem in božjem pravu pripadajo, in katerih ne more pogrešati ne da bi se odpovedal pravici bivanja na zemlji.

Dalje pa moramo poudariti, da ostanejo katoliška načela v krščanskih strokovnih organizacijah vedno neokrnjena in taka morajo ostati.

Če upoštevamo ti dve načeli, tedaj razumemo kako je treba umevati poziv dr. Janeza Ev. Kreka iz l. 1904., ko je klical vse delavstvo v skupne strokovne organizacije, kajti le složno si more delavstvo izbojevati svoje pravice. V kulturnih in verskih pravnih vprašanjih ostane krščansko delavstvo na katoliških tleh, kedar pa gre za pravične delavske zadeve, pa nastopi skupno z vsemi delavskimi organizacijami. Kajti le v slogi je moč, in kjer je moč, tam je zmaga.

ali narobe, to ne vem. Tudi komisija ni kaj dobro vedela o tem . . . Pa saj tudi menda ni bilo važno. Brez nadaljnega, mi je dala naslov naslov poltavskega mestnega policijskega načelnika, da naj grem do njega in naj mi on da dokumente . . .

Pa mesto da bi šel na odrejeno mesto, me je potegnila nase neka krojačnica, kamor sem vstopil in — vprašal za delo . . . Ponudba se mi ni prikupila, ker se mi je zdelo, da je na deželi bolj varno in človek saj ne strada.

Konečno sem menil, da je najbolje, da si preskrbim kak dokument, zato sem šel v mestno hišo, kjer sem spet ponovil mojo trditev, da sem iz Varšave in Lavadinca . . . pa ga tudi ta mož ni poznal.

Ostro me je pogledal meneč: kakšen Poljak si, če poljsko ne znaš?

Sitna stvar sedaj! Hitro sem pravil dalje, da je bil moj oče Poljak in da je šel na slovensko in da sem jaz tam hodil v šole . . .

Menda ga je vse tisto malo zanimalo. Kmalu sem imel v rokah dokument da sem:

Vanko Slanovskij, rojen 26. 11. 1895, da sem krojač in da mi morajo plačati 3 rublje dnevno.

Tako sem imel v rokah dokument, da sem poljski begunec, Piše IVAN LUKAČ

"SLOVENSKA KRAJINA"

vabi rojake na domačo zabavo s plesom, ki se bo vršila 8. SEPT. OB 20 URI V PROSTORIH KRAMER-LAM, CHACABUCO 501, AVELLANEDA. Igrala bo domača godba in domača postrežba! Vstopnina kot navadno.

Nekateri člani so zastali s člnarino. Opozarjamo, da kdor ima zastanek čez 3 mesece, zgubi vsako pravico do podpore, razen, če je zastanek opravičil.

MLADI ZBOR SE PRIDNO VADI, a potrebuje še več sil, zato prosimo stariše, da pošljite deco, tudi tiste, ki so nekoliko večji. Pevska vaja je ob sobotah ob 18 uri v ulici Aimaufuerte 254, Avellaneda.

ZBIRKA ZA POPRAVA HARMONIJA.

9 let že služi avežaneaski harmonij svoji lepi nalogi, sedaj pa je potreben izdatnega popravila. Bratovščina Koznega Venca je zato prevzela skrb, da zbere potrebni denar za popravilo. Prosim rojake, da prispevate, kadar se oglasijo pooblašeni nabiralec s polo.

KRITIKOM DOBER NASVET.

Naše društveno življenje preživlja občutno krizo zato je tudi Slovenski list prišel v stisko. Upajmo, da se bo iz spuna Slovenki list kmalu spet zbudil!

Ko opazujem naše narodno delovanje tukaj, vidim da se je velik del rojakov odtegnil društvu zivljenju prav radi tega, ker se "nemarajo vtikati v prepire". Preje, ko smo imeli več glasil, se je tudi vedno ponavljala pritožba: "Ne maram nobenega lista, ker se eden drugega napadajo . . ."

In taka je prava resnica. Naša društva bi morala imeti namen, da nas aruzijo in ne da služijo kot torišče osebnih načrtov in politikovanja. Kdor se čuti poklicanega v to, da dela politiko, mu je na pretek društev, katera imajo tukajšnje politične stranke in kulturne ustanove, zato naj svoje politične talente uveljavi tam, kjer ima to kak pomen, ne pa v naših razredčenih vrstah, ki potrebujejo takih delavcev, ki se trudijo za ohranitev naše narodne zavesti.

Isto velja tudi za naš tisk. Mi imamo naša glasila zato, da nam prinesejo novic, katere se nanašajo na naše kraje in na naše potrebe. Ni naša naloga, da prenesejo semkaj spore, kateri razdvajajo naše ljudi doma. Prav nič ni potrebuo, da se razdelimo na dva tabora v medsebojni pravi, pač pa je naša pravica in dolžnost, da poznamo probleme, kateri tarejo domovino.

Živimo v času, ko se vsak čas ponavlja beseda "svoboda". Treba je, da ne ostanemo le pri besedi, marveč, da svobodo tudi spoštujemo, ne le tedaj kadar je pravica temveč tudi tedaj, kadar je dolžnost!

Najbolj osnovno bistvo svobode je pa v tem, da povemo resnico, pa naj bo komu ljuba ali neljuba.

Prav nič ni treba torej medsebojnega napadanja naših glasil, pač pa je dolžnost, da pošteno povemo, kaj se doma godi, tudi tedaj, kadar so dogodki neprijetni.

Zato Duhovno Življenje ne namerava odgovarjati na nobene polemike pač pa bo vršilo službo poročevalca in računa pri tem na treznost in zrelost svojih naročnikov, ki bodo gotovo hvaležni za originalna poročila, katera prinašamo z veseljem, kadar nam dobro obetajo in z bridkostjo, kadar so taka, ki bi jih nikakor ne želeli. Pač vemo, da naši zvesti naročniki umejo, da se z molkom ne spravi resnica iz sveta, pač pa jo je treba prej ali slej zvedeti.

Uredništvo.

DOMOVINA KLIČE.

Na delu so vsa naša društva in na vseh krajih dežele. V Buenos Airesu je bila oddana prva pošiljka za pomoč potrebnim v domovini. Skupno je bilo oddanih 137 zabojev v teži 12.000 kg v obleki in jestvinah, odpeljano z angleško ladjo Darro v Egipt in od tam bo šlo v naše kraje.

Zbirka se nadaljuje s sodelovanjem vseh društev, ki zbirajo tako denar, kakor obleko in druge potrebščine.

V ROSARIJU sodelujejo vsa društva. 15. avgusta se je vršila živahna prireditev v salonu Majestic hotela s filmskim programom, katerega je poživela tamburica zbora Zagreb.

Skupna zbirka je doslej dala 17.244 \$.

V CORDOBI so rojaki tudi pridno na delu. V vodstvu odbora za pomoč domovini vidimo imena rojakov: Ivan Pavlovič, Andrej Gregorič, Albert Drašček, Agata Gregorič, Franc Gec, Eduard Kukanja Ivan Mesec, Jože Gergorič, Stanko Mozetič, Karel Pavlin, Jože Kežič in Lojze Gregorič. Doslej so poslali že več zabojev Koordinacijskemu odboru.

ROJAKOM NA JUGU.

V dneih od 10-25 oktobra sem namenjen obiskati rojake v Rio Negro in v Neuquenu in morda tudi do Bariloche.

Janez Hladnik.

BEGUNCI V POTREBI

Kakor poročajo vesti, se je v strašni zmedbi prvih dni majnika zateklo kakih 50.000 naših ljudi na Koroško, kjer so iskali zaščite pri zaveznikih. Vsi tisti ljudje so v skrajni bedi, ker si

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO
Sucursal 13

TARIFA REDUCIDA
Concesión 2560

niso vzeli niti najnujnejših potrebščin v naglici bega. Tudi oni so naši bratje in prosijo pomoči.

Zato pozivamo vse rojake, da prispevate tudi zanje. Sprejemajo se prispevki na naše uredništvo in upravo.

Največ med temi je Slovencev. Ni naša stvar ugotoviti razlogov njihovega bega, pač pa je naša dolžnost pomagati bratom, kateri so v stiski, da bomo vredni tudi mi, da nam bo kdo pomagal kadar bomo mi v stiski!

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

Capital 1.000.000 \$.

BELGRANO 2230

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

Recreo "EUROPA"

RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni
Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1.—,
otroci \$ 0.50.

U. T. 749 - 589 — TIGRE — FCCA.

ZENINI — NEVESTE — DRUŽINE

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHIŠTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires